

Suomen Kuntaliiton valtuuskunnan varsinaisille jäsenille
sekä hallituksen jäsenille ja varajäsenille

Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunta kutsutaan kevätkokoukseen.

Aika

Torstai 19.5.2022 klo 14.00-17.30
Perjantai 20.5.2022 klo 9.00-14.30

Paikka

Kuntatalo, Toinen linja 14, Helsinki

Esteestä pyydetään ilmoittamaan Kuntaliittoon hallintoasiantuntija Nina Erikssonille, nina.eriksson@kuntaliitto.fi tai p. 050 569 5301 (ei koske esteestä aikaisemmin ilmoittaneita).

Asiat

- 17 Kokouksen avaus
- 18 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 19 Pöytäkirjan tarkastajien valinta
- 20 Esityslistan hyväksyminen
- 21 Päätösasioiden esittely
- 22 Ajankohtaiskatsaus
- 23 Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2021
- 24 Suomen Kuntaliiton vuosikertomus vuodelta 2021
- 25 Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2021
- 26 Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuosille 2023-2026
- 27 Eronpyynnöt Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenen tai varajäsenen toimesta
- 28 Suomen Kuntaliitto ry:n ja hyvinvointialueiden yhteisen osakeyhtiön perustaminen
- 29 Seuraava kokous
- 30 Muut asiat
- 31 Kokouksen päättäminen

Esityslista liitteineen on julkaistu Microsoft Teams -ohjelman Kuntaliiton valtuuskunta -työtilassa sekä Kuntaliitto.fi -palvelussa.

Kokouksen tarkempi ohjelma on merkitty esityslistaan.

Valtuuskunnan työjärjestys 14 §: Varajäsenen kutsuminen

Valtuuskunnan jäsenen, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuskunnan sihteerille tai kokoushenkilökunnalle.

Saatuana luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä valtuuskunnan jäsenen sijaan on kutsuttava yhdistyksen sääntöjen mukainen varajäsen.

SUOMEN KUNTALIITTO - FINLANDS KOMMUNFÖRBUND

puheenjohtaja Joonas Räsänen

Tiedoksi

valtuuskunnan varajäsenet

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

Kokoustiedot

Aika Torstai 19.5.2022 klo 14.00-17.30
Perjantai 20.5.2022 klo 9.00-14.30

Paikka Kuntatalo, Toinen linja 14, Helsinki.

Kokousohjelma

Torstai 19.5.2022

Klo		
13.30-	Ilmoittautuminen ja tulokahvi	luentosalin aula
14.00	Kokouksen avaus <i>valtuuskunnan puheenjohtaja Daniel Sazonov</i> Kokousasioiden 17 § – 20 § käsittely Valtuuskunnan seminaari: Tulevaisuuden kunnat, Kuntaliitto ja Kuntaliiton strategia 2023-	luentosali
14.15	Kunnat uuden edessä - miltä tulevaisuus näyttää? Arto Haveri, professori, Tampereen yliopisto	
14.45	Uudet kestävät kunnat sote- ja TE2024-uudistusten jälkeen Minna Karhunen, toimitusjohtaja, Suomen Kuntaliitto	
15.10	Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnat Hanna Tainio, varatoimitusjohtaja, Suomen Kuntaliitto	
15:30	Kuntatalouden tilanne ja tulevaisuus Sanna Lehtonen, kuntatalousasioiden johtaja, Suomen Kuntaliitto	
15.45-16.15	Tauko	
16.15	Kuntaliiton strategian päivittäminen: Strategiatori luentosalissa - teemojen ja luonnosten kommentointi Markus Pauni, strategia- ja kehitysjohtaja, Suomen Kuntaliitto Merja Lang, palvelumuotoilija, Suomen Kuntaliitto	
17.15	Yhteenveto	
17.30	Seminaarin päätös ja siirtyminen klo 18:00 alkavaan iltatilaisuuteen	
18.00-20.00	Kuntaliiton kultaisten kunniamerkkien jakotilaisuus ja valtuuskunnan cocktailtilaisuus <i>Pukukoodi business casual</i>	Kuntatalon aula

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

Perjantai 20.5.2022

- 9.00 **Päivän avaus**
valtuuskunnan puheenjohtaja Daniel Sazonov
- Kokousasioiden käsittely jatkuu, 21 § - 22 §
- 10.30 **Valtuustoryhmien kokoukset**
- Seuraavat kokoushuoneet on varattu ryhmäkokouksia varten:
Kok.	B 3.8	3. kerros
SDP	B 3.6	3. kerros
Kesk.	B 3.4	3. kerros
PS	B 3.3	3. kerros
Vihr.	B 3.2	3. kerros
Vas.	B 3.1	3. kerros
RKP	A 3.2	3. kerros
KD	A 3.9	3. kerros
- 11.30 **Ryhmien puheenjohtajien välinen neuvottelu** B 3.5 3. kerros
- 11.30 - 12.30 Lounas tarjolla Kuntatalon ravintola
- 12.30 **Kokous jatkuu**
- Kokousasioiden käsittely jatkuu, 23 § - 31 § luentosali
- 14.30 **Kokouksen päättäminen**

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

Osanottajaluettelo

Varsinaiset jäsenet

Helsingin vaalipiiri

Karhuvaara Arja
Muurinen Seija
Sazonov Daniel
Jalovaara Ville
Halla-aho Jussi
Diarra Fatim
Rantanen Tuomas
Arhinmäki Paavo
Månsson Björn

Uudenmaan vaalipiiri

Keto-Huovinen Pihla
Sundqvist Kaj
Uski Nina
Vuornos Henrik
Peltonen Eemeli
Pentikäinen Aulikki
Valtonen Mikko
Luokkala Pirjo
Koponen Ari
Slunga-Poutsalo Riikka
Nevanlinna Risto
Valtanen Hanna
Walls Anders

Varsinais-Suomen vaalipiiri

Mikkola Mari
Ruohonen Sini
Koivusalo Mari-Elina
Rantala Jukka
Koski Silvia
Särkijärvi Helena
Kauppinen Jenni

Satakunnan vaalipiiri

Kaski Bia
Jokinen-Anttila Leena
Lahto Christa
Ranne Kaarina

Ahvenanmaan maakunnan vaalipiiri

Eriksson Jana

Hämeen vaalipiiri

Lehkonen Helena
Rahkonen Hannu
Nahkuri Miia
Heino Marko
Falk Sonja

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä

Niskanen Dani-Joakim Kok.
Suomalainen Nina Kok.
Meri Otto Kok.
Vepsä Sinikka SDP
Raatikainen Mika PS
Pasanen Amanda Vihr.
Yanar Ozan Vihr.
Malin Petra Vas.
Biaudet Eva RKP

Räf Marika Kok.
Lehmuskallio Paula Kok.
Elo Simon Kok.
Räty Virpi Kok.
Kähärä Sirkka-Liisa SDP
Perholehto Pinja SDP
Åkerfelt Heidi SDP
Suhonen Otto Kesk.
Koponen Ari PS
Immonen Jari PS
Savola Heikki Vihr.
Löyttyniemi Meri Vihr.
Gestrin Christina RKP

Forsblom Toni Kok.
Rannikko-Laine Malla Kok.
Leino Jukka SDP
Vuola Hanna Kesk.
Pilpola Juhani PS
Heino Sini Vihr.
Nieminen Tomi Vas.

Huuska Otso Kok.
Kallio Reijo SDP
Riuttamäki Ilkka PS
Kailaanmäki Pasi (Sit.) Vihr.

Karlsson Bo-Yngve Åland

Tiippana Risto Kok.
Väli-Torala Venla Kok.
Lehtimäki Kirsi SDP
Nieminen Mira PS
Saari Hannele KD

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

Varsinaiset jäsenet

Pirkanmaan vaalipiiri

Andersson Jari
Jarva Marko
Ala-Herttuaala Marika
Karisalmi Leevi
Kymäläinen Sami
Huhtala Anita
Lehtonen Anneli

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä

Aspila Riina Kok.
Paalanen Piila Kok.
Järvenpää Esa SDP
Lounasranta Marko SDP
Einola-Virtanen Heli PS
Suoniemi Susanna Vihr.
Aaltonen Mikko Vas.

Kaakkois-Suomen vaalipiiri

Leppänen Jouko
Melkko Sari
Repo Hannu
Valkeapää Lassi
Lehto Raul

Helminen Anna Kok.
Taavitsainen Satu SDP
Harjumaaskola Jarkko SDP
Auvinen Hannu Kesk.
Visunen Kirsi PS

Savo-Karjalan vaalipiiri

Hjälmi Heli
Kaartinen Tiina
Kämäräinen Matti
Markkanen Sallamaarit
Pentikäinen Pia

Pääkkö Sakari Kok.
Hedman Pia SDP
Pulkka Juho Kesk.
Kuittinen Matti Kesk.
Mara Outi PS

Vaasan vaalipiiri

Heinonen Marko
Lehtimäki Esko
Rautiola Piia
Mäkynen Jukka
Antfolk Henrik
Ruotsala Aki

Heinonen Kimmo Kok.
Koskinen Sami Kesk.
Laitila Susanna Kesk.
Koskela Harri PS
Frantz Hans RKP
Nummensalo Kati KD

Keski-Suomen vaalipiiri

Koikkalainen Emilia
Rantanen Piritta
Könttö Joonas
Kuorelahti-Juntunen Pulmu

Forsberg Caius Kok.
Mäkinen Riitta SDP
Aula Maria Kaisa Kesk.
Lyytinen Leena Vihr.

Oulun vaalipiiri

Hänninen Juha
Määttä Piia
Rauhala Rami
Vehkaperä Mirja
Moilanen Ahti
Kortelainen Miikka

Talvitie Mari-Leena Kok.
Parviainen Ulla Kesk.
Poukkula Pekka Kesk.
Veteläinen Milla Kesk.
Aavakare Eila PS
Niiranen Pasi Vas.

Lapin vaalipiiri

Lepojärvi Tommi
Salmela Mirva
Ojala-Niemelä Johanna
Keränen Pertti

Ponkala Markku Kesk.
Niemelä Veikko Kesk.
Harju Markku SDP
Mustafi Albana Vas.

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

Kuntaliiton hallitus

Varsinaiset jäsenet

Räsänen Joonas, pj.	SDP
Ikonen Anna-Kaisa, I vpj.	Kok.
Rossi Markku, II vpj.	Kesk.
Autto Heikki	Kok.
Grahn-Laasonen Sanni	Kok.
Johansson Johan	RKP
Kankaanniemi Toimi	PS
Korhonen Martti	Vas.
Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa	Kesk.
Lumela Meri	Vih.
Lyly Lauri	SDP
Nahkuri Miia	SDP
Pentikäinen Pia	PS
Sauri Pekka	Vih.
Vuornos Henrik	Kok.

Varajäsenet

Ahola Lotta	Kok.
Alatalo Juuso	SDP
Brännkärr Malin	RKP
Häggman Johanna	Kesk.
Jalonen Vesa	Kesk.
Jokinen Sari	Vih.
Järvinen Anni	Vas.
Kataja Sampsa	Kok.
Mustakallio Jaakko	Vih.
Nieminen Mira	PS
Talvitie Mari-Leena	Kok.
Valtanen Pirkko	SDP
Virsunen Jussi	Kok.
Väätäinen Tuula	SDP
Ylhäinen Taito	PS

Muut läsnäolijat

Karhunen Minna	toimitusjohtaja
Heiniluoma Jari	varatoimitusjohtaja
Tainio Hanna	varatoimitusjohtaja
Stenman Ulf	johtaja, ruotsinkieliset asiat
Myllymäki Riitta	kokouksen sihteeri

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

Asiat

- 17 Kokouksen avaus
- 18 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 19 Pöytäkirjan tarkastajien valinta
- 20 Esityslistan hyväksyminen
- 21 Päätösasioiden esittely
- 22 Ajankohtaiskatsaus
- 23 Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2021
- 24 Suomen Kuntaliiton vuosikertomus vuodelta 2021
- 25 Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2021
- 26 Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuosille 2023-2026
- 27 Eronpyynnöt Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenen tai varajäsenen toimesta
- 28 Suomen Kuntaliitto ry:n ja hyvinvointialueiden yhteisen osakeyhtiön perustaminen
- 29 Seuraava kokous
- 30 Muut asiat
- 31 Kokouksen päättäminen

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

17

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa valtuuskunnan kokouksen.

Ehdotus

Todetaan.

Päätös

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

18

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Kuntaliiton sääntöjen 18 §:n mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseensa kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuu-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on vuoden 2022 kokousaikataulun hyväksyessään päättänyt, että valtuuskunnan kevätkokous pidetään 19.-20.5.2022.

Kuntaliiton hallitus on 28.4.2022 kokouksessaan edellä olevan nojalla kutsunut valtuuskunnan koolle kokoukseen 19.-20.5.2022 Kuntatalolle, Toinen linja 14, Helsinki.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on lähetettävä kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Jos kokoukseen voidaan osallistua myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, tästä on mainittava kokouskutsussa. Kokouskutsussa on lisäksi mainittava, jos kokoukseen postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla osallistuvan jäsenen puhevallan käyttäminen on rajoitettua.

Kutsu lähetetään viimeistään 9.5.2022.

Edelleen mainitun sääntökohdan nojalla valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Ehdotus

Todetaan, että tähän valtuuskunnan kokoukseen osallistuvat valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet sekä muut läsnäolijat allekirjoitetun osanottajalistan mukaisesti.

Samalla todetaan, että kokous on kutsuttu koolle laillisesti ja että se on päätösvaltainen.

Päätös

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

19

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Valtuuskunnan työjärjestyksen 16 §:ssä todetaan, että valtuuskunnan pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksessa valittua valtuuskunnan jäsentä.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan kaksi jäsentä aakkosjärjestyksen mukaisesti, kuitenkin siten, että pöytäkirjan tarkastajat eivät edusta samaa puoluetta.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää, että pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan valtuuskunnan jäsenet Henrik Antfolk, RKP ja Fatim Diarra, Vihr.

Päätös

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

20
Esityslistan hyväksyminen

Ehdotus Valtuuskunta hyväksyy kokouksen esityslistan muutoksitta/seuraavin muutoksin:

Päätös

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

21

Päätösasioiden esittely

Toimitusjohtaja Minna Karhunen sekä talous- ja hallintojohtaja Elina Liippola esittelevät kokouksen päätöasiat.

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös

Lisätietoja Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Elina Liippola, p. 050 565 0271
Riitta Myllymäki, p. 050 349 5460

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

22

Ajankohtaiskatsaus

Kuntaliiton ja hyvinvointialueiden inhouse-yhtiön valmistelu
toimitusjohtaja Minna Karhunen

Venäjän hyökkäys Ukrainaan - vaikutukset kuntiin
erityisasiantuntija Ari Korhonen

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös

Lisätietoja Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Ari Korhonen, p. 044 797 1550

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

23

Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2021

Liite 1, 23 § Kuntaliiton tilinpäätös ja toimintakertomus 2021
Liite 2, 23 § Suomen Kuntaliitto ry tilintarkastuskertomus 2021
Liite 3, 23 § Tilintarkastuskertomuksen allekirjoitusliite

Kuntaliiton sääntöjen mukaan yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuosittain. Niiden samoin kuin muiden yhdistyksen hallintoa ja taloudenpitoa koskevien asiakirjojen on oltava valmiina tilintarkastajan tarkistettavaksi huhtikuun 20. päivään mennessä.

Edelleen sääntöjen mukaan valtuuskunnan tehtävänä on kevätkokouksessaan hyväksyä hallituksen kertomus yhdistyksen toiminnasta edellisenä vuonna samoin kuin vahvistaa yhdistyksen tilinpäätös saatuaan asiasta tilintarkastajan lausunnon. Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tulojen ja menojen tilitys sisältyy liiton tilinpäätökseen.

Kuntaliitto-konsernin 2021 ylijäämä on 8 266 005 euroa (Vuosi 2020: 1 861 989 euroa) ja Kuntaliiton (emoyhdistys) ylijäämä 7 595 110,06 euroa (6 497 800,16). Konsernitaseen loppusumma on 146 161 542 euroa (142 183 677) ja Kuntaliiton (emoyhdistys) taseen loppusumma on 126 035 992,04 euroa (116 492 408,80).

Liitteenä olevan Suomen Kuntaliiton (emoyhdistys) vuoden 2021 tilinpäätöksen keskeisiä lukuja ovat:

1000 euroa	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2020
Varsinainen toiminnan kulujäämä	-18 722	-21 444	-19 365
Varainhankinta	18 668	18 657	18 657
Sijoitus- ja rahoitus- toiminta	7 648	2 790	7 206
Tilikauden tulos	7 595	3	6 498

Luvut ovat tilintarkastettuja.

Esityslistan liitteenä on ehdotus Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätökseksi ja toimintakertomukseksi vuodelta 2021.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää

1. merkitä tiedoksi liitteenä 2, 23 § olevan tilintarkastuskertomuksen.
2. vahvistaa esityslistan liitteen 1, 23 § mukaisen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2021 ja
3. että Suomen Kuntaliiton vuoden 2021 tilikauden ylijäämä 7 595 110,06 euroa lisätään liiton omaan pääomaan ja
4. vastuuvapauden myöntämisestä vuodelta 2021 liiton hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle

Päätös

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Elina Liippola, p. 050 565 0271

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

24

Suomen Kuntaliiton vuosikertomus 2021

Liite 1, 24 § Suomen Kuntaliiton vuosikertomus 2021

Vuosikertomuksessa on esitelty liiton toimintaa ja toiminnan tuloksia vuonna 2021.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Markus Pauni, p. 050 439 5612

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

25

Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2021

Liite 1, 25 § Pienten kuntien neuvottelukunnan toimintakertomus 2021
Liite 2, 25 § Ruotsinkielisen neuvottelukunnan toimintakertomus 2021

Hallituksen hyväksymän neuvottelukuntien toimitäätännön mukaan neuvottelukunnan on laadittava vuosittain toimintakertomus.

Valtuuskunta on asettanut seuraavat neuvottelukunnat:

- Pienten kuntien neuvottelukunta
- Ruotsinkielinen neuvottelukunta

Neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2021 ovat tämän esityslistan liitteinä.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Taina Väre, p. 050 462 7279 (Pienten kuntien neuvottelukunta)
Emilia Mattsson, p. 050 598 8594 (Ruotsinkielinen neuvottelukunta)

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

26

Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuosille 2023-2026

Kuntaliiton sääntöjen 9 §:n mukaan varsinainen jäsen ja yhteistyöjäsen on velvollinen suorittamaan yhdistykselle vuosittaisen jäsenmaksun.

Kuntaliiton jäsenmaksut ovat vuosina 2015-2022 olleet 17,1 miljoonaa euroa vuodessa.

Sairaanhoitopiirien, maakuntaliittojen, koulutuskuntayhtymien ja erityis-
huollon kuntayhtymien yhteistyöjäsenmaksut ovat vuosina 2015 -2022
olleet 1,6-1,9 miljoonaa euroa vuodessa.

Kuntaliiton sääntöjen 9 §:n mukaan valtuuskunta vahvistaa ensimmäi-
sessä varsinaisessa kokouksessaan jäsenmaksun seuraaviksi neljäksi
vuodeksi. Vuosittaista jäsenmaksua muutetaan samassa suhteessa kuin
kuntien maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavat verotettavat tulot
ovat keskimäärin muuttuneet neljän edellisen vuoden aikana.

Sääntöjen 9 §:n mukaan yhteistyöjäsenen jäsenmaksut porrastetaan
valtuuskunnan määrittämällä periaatteilla. Jäsenmaksu muodostuu pe-
rusmaksusta ja lisäosasta. Lisäosan suuruus määräytyy jäsenen organi-
saation luonteen mukaan asukasluvusta, oppilasmäärästä, liikevaihdosta
tai muusta toiminnan laajuutta kuvaavasta perusteesta. Lisäosaa tasa-
taan erikseen määrittelevällä kertoimella.

Liiton sääntöjen 9 §:n mukaan jäsenmaksu määräytyy kuntakohtaisesti
siten, että kokonaissummasta 3/4 jaetaan kuntien asukasluvun perus-
teella ja 1/4 verotettavien tulojen perusteella, kuitenkin niin, että yli 20
000 asukkaan menevältä osalta on kunnan asukasperusteinen jäsen-
maksu 15 %:lla alennettu ja, jos jäsenkunnan verotettavat tulot asukasta
kohti ylittää kaikkien jäsenkuntien keskimääräiset verotettavat tulot
asukasta kohti, alennetaan kunnan verotettaviin tuloihin perustuvaa jä-
senmaksuosuutta keskiarvon ylittävältä osalta 25 %:lla. Ahvenanmaan
kuntien jäsenmaksu on lisäksi alennettu 25 %:lla edellä mainitulla ta-
valla määräytyvästä jäsenmaksusta. Jäsenmaksu on suoritettava vuosit-
tain maaliskuun 1. päivään mennessä, ellei valtuuskunta toisin määrää.

Vuosille 2023-2026 esitetään, että Kuntaliiton jäsenmaksu alenee 30%
vuosien 2015 -2023 tasosta ja on 12,0 miljoonaa euroa ja että maakunta-
liittojen, koulutuskuntayhtymien ja erityis-
huollon kuntayhtymien yhteis-
työjäsenmaksujen perusmaksu ja määräytymisperiaatteet pysyvät aikai-
semmalla tasolla.

Mikäli toimintaympäristössä tai liiton toiminnassa tapahtuu merkittäviä
muutoksia tai muusta syystä johtuen, voi valtuuskunta sääntöjä muut-
tamalla tehdä kauden 2023-2026 jäsenmaksuista uuden päätöksen.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää

- vahvistaa sääntöjen 9 §:n mukaisesti liiton vuosittaiseksi kokonais-
jäsenmaksun suuruudeksi 12 000 000 euroa vuosina 2023-2026, joka
jyvitetään jäsenille voimassa olevien periaatteiden ja sääntöjen mu-
kaisesti
- että liiton sääntöjen mukaan jäsenmaksu on suoritettava maaliskuun
1. päivään mennessä
- merkitä tiedoksi hallituksen päätös sääntömuutoksen käynnistämi-
sestä koskien jäsenmaksusta päättämistä. Jäsenmaksun tasoa arvi-
oidaan seuraavan kerran kahden vuoden kuluttua.

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 3805907

Elina Liippola, p. 050 5650271

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

27

Eronpyynnöt Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenen tai varajäsenen toimesta

Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenet Miia Nahkuri, Pia Pentikäinen ja Henrik Vuornos ovat pyytäneet eroa Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenen toimesta tultuaan valituksi Kuntaliiton hallituksen jäseniksi.

Valtuuskunnan varajäsenet Mira Nieminen ja Mari-Leena Talvitie ovat pyytäneet eroa valtuuskunnan varajäsenen toimesta tultuaan valituksi Kuntaliiton hallituksen varajäseneksi.

Miia Nahkuri on valittu valtuuskuntaan Hämeen vaalipiiristä SDP:n ehdokaslistalta, Pia Pentikäinen Savo-Karjalan vaalipiiristä perussuomalaisten ehdokaslistalta, Henrik Vuornos Uudenmaan vaalipiiristä kokoomuksen ehdokaslistalta, Mira Nieminen Hämeen vaalipiiristä perussuomalaisten ehdokaslistalta ja Mari-Leena Talvitie Oulun vaalipiiristä kokoomuksen ehdokaslistalta.

Kuntaliiton sääntöjen 14 §:n mukaan, jos jäsen on vapautettu toimestaan, valtuuskunnan puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäisen varajäsenen. Vaalilautakunnan on valtuuskunnan puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi varajäseneksi asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäinen valitsematta jäänyt ehdokas. Jollei kaikkia varajäsenen toimia saada täytetyksi, varajäsenten määrä jää vajaaksi.

Sen jälkeen, kun Miia Nahkurille on myönnetty ero valtuuskunnan jäsenen toimesta, valtuuskunnan puheenjohtajan tulisi kutsua valtuuskunnan varsinaiseksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi vaalituloksen mukaan Kirsi Lehtimäen.

Sen jälkeen, kun Pia Pentikäiselle on myönnetty ero valtuuskunnan jäsenen toimesta, valtuuskunnan puheenjohtajan tulisi kutsua valtuuskunnan varsinaiseksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi vaalituloksen mukaan Outi Maran.

Sen jälkeen, kun Henrik Vuornokselle on myönnetty ero valtuuskunnan jäsenen toimesta, valtuuskunnan puheenjohtajan tulisi kutsua valtuuskunnan varsinaiseksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi vaalituloksen mukaan Marika Räfin.

Valtuuskunnan puheenjohtajan tulisi myös pyytää valtuuskunnan vaalilautakuntaa määräämään uudet varajäsenet Hämeen vaalipiiristä SDP:n ja Perussuomalaisten ehdokaslistoilta, Savo-Karjalan vaalipiiristä perussuomalaisten ehdokaslistalta, Uudenmaan vaalipiiristä kokoomuksen ehdokaslistalta sekä Oulun vaalipiiristä kokoomuksen ehdokaslistalta. Vaalituloksen mukaan uusiksi varajäseniksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi tulevat Anne Laatikainen (Hämeen vaalipiiri, SDP), Petri Palo (Hämeen vaalipiiri, PS), Anne Kekkonen (Savo-Karjalan vaalipiiri, PS), Tapani Ala-Reinikka (Uudenmaan vaalipiiri, Kok.) ja Janne Heikkinen (Oulun vaalipiiri, Kok.).

Ehdotus

Valtuuskunta myöntää Miia Nahkurille, Pia Pentikäiselle ja Henrik Vuornokselle eron valtuuskunnan jäsenen toimesta sekä Mira Niemiselle ja Mari-Leena Talvitielle eron valtuuskunnan varajäsenen toimesta.

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Riitta Myllymäki, p. 050 349 5460

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

28

Suomen Kuntaliitto ry:n ja hyvinvointialueiden yhteisen osakeyhtiön perustaminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. Poikkeuksena järjestelyyn on Helsingin kaupunki, joka jatkossakin järjestää palvelut alueellaan. Hyvinvointialueet eivät voi Kuntaliiton sääntöjen mukaan olla Suomen Kuntaliitto ry:n jäseniä. Hankinta- ja kilpailulainsäädäntö ei käytännössä mahdollista myöskään sopimuksiin perustuvaa yhteistyötä. Yhteistointiminta edellyttää käytännössä yhteisessä määräysvallassa olevaa organisaatiota esimerkiksi yhteisen osakeyhtiön tai yhdistyksen muodossa. Yhteistyö voisi tarkoittaa edunvalvonnan asiantuntijapalveluja, verkostotoiminnan tukea, neuvontapalveluja sekä kehittämisen tukea.

Kuntaliiton johto on kartoittanut erilaisia mahdollisuuksia järjestää yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa. Yhteistyövaihtoehtoista on keskusteltu myös Kuntaliiton hallituksen keskuudessa. Lähtökohtaisesti luonteva vaihtoehto olisi yhteisen yhdistyksen perustaminen Kuntaliiton ja hyvinvointialueiden perustaman yhdistyksen kanssa. Keskusjärjestömalli on yleisesti käytetty, mutta edellyttää vähintään kolmea perustajajäsentä.

Käytännössä toteuttamiskelpoisimmaksi malliksi on todettu yhteisen osakeyhtiön perustaminen. Osakeyhtiön osakkaita olisivat Suomen Kuntaliitto ry sekä hyvinvointialueet. Kyseessä olisi hankintalain tarkoittama sidosyksikkö (in-house yhtiö), joka tuottaisi palveluja vain omistajilleen. Tavoitteena on, että Kuntaliitto ja hyvinvointialueet saavat sovittua yhteistyöstä, rakenteesta ja toiminnan rahoittamisesta vuoden 2022 aikana niin, että mahdollisesti perustettava uusi yhtiö voisi aloittaa toimintansa 1.1.2023. Mikäli osa hyvinvointialueista ei olisi vuoden 2022 aikana esimerkiksi aikataulusyistä tehnyt päätöstä yhteistyöstä, niillä olisi kuitenkin mahdollisuus tulla osakkaaksi myöhemmässä vaiheessa. Käytännössä yhtiön perustaminen edellyttää hyvinvointialueiden laajaa osallistumista.

Yhtiön tuottamien palvelujen laatu, määrä sekä osakkaiden niistä maksumat korvaukset määräytyvät hyvinvointialueiden kanssa käytävissä neuvotteluissa. Alustavan suunnitelman mukaan yhtiön palvelukseen siirtyisi Kuntaliiton tai sen tytäryhtiöiden palveluksesta noin 20 - 30 henkilöä. Yhtiön arvioitu liikevaihto alkuvaiheessa olisi noin 2-3 miljoonaa euroa. Yhtiön tarkoituksena ei olisi tavoitella taloudellista voittoa. Toiminta tulisi kuitenkin pystyä rahoittamaan toimintatuloilla.

Yhteistyö ei esitettyssä muodossa edellytä sääntömuutosta, mutta yhteistyöjärjestely hyvinvointialueiden kanssa on Kuntaliiton sääntöjen ja toiminnan kannalta strategisesti merkittävä toiminnan muutos ja suunnitelmalle on perusteltua saada valtuuskunnan hyväksyntä. Neuvottelut hyvinvointialueiden kanssa ovat alkuvaiheessa eikä asiaa ehditä valmistella Kuntaliiton valtuuskunnan kevätkokouksen päätettäväksi. Toisaalta yhtiön perustamiseen liittyvät päätökset ja tarvittavat sitoumukset on tehtävä ennen valtuuskunnan syyskokousta. Tästä syystä Kuntaliiton hallitus ehdottaa, että valtuuskunta valtuuttaa hallituksen tekemään tarvittavat päätökset asiassa.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää

- 1) valtuuttaa Suomen Kuntaliitto ry:n hallituksen arvioimaan hyvinvointialueiden kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella, onko Kuntaliiton ja hyvinvointialueiden yhteisen osakeyhtiön perustamiselle riittävät edellytykset.

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

- 2) valtuuttaa Suomen Kuntaliitto ry:n hallituksen tekemään tarvittavat päätökset ja toimenpiteet osakeyhtiön perustamiseksi hyvinvointi-alueiden kanssa, mikäli hallitus arvioi osakeyhtiön perustamisen edellytysten täyttyvän.

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Markus Pauni, p. 050 439 5612
José Valanta, p. 050 523 1116

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

29

Seuraava kokous

Kuntaliiton sääntöjen 18 §:n mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuu-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on vuoden 2022 kokousaikataulun hyväksyessään päättänyt, että valtuuskunnan syyskokous on 1.-2.12.2022.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Riitta Myllymäki, p. 050 349 5460

Valtuuskunta 19.-20.5.2022

30
Muut asiat

31
Kokouksen päättäminen

SUOMEN KUNTALIITTO RY

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

1.1. – 31.12.2021

	sivu no
Toimintakertomus	1 - 2
Tuloslaskelma	3
Tase	4 - 5
Konsernin tuloslaskelma	6
Konsernin tase	7-8
Rahoituslaskelma	9
Liitetiedot	10-18
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	19
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	20

Liitteet:
budjettivertailu

Tämä tilinpäätös on säilytettävä 31.12.2031 asti.

Osoite Toinen linja 14
 00530 HELSINKI

Y-tunnus 0926151-4
Kotipaikka Helsinki

SUOMEN KUNTALIITTO

Suomen Kuntaliitto -konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus 2021

Suomen Kuntaliitto ry:n (Y-tunnus 0926151-4) konsernitilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton oman ja KT Kuntatyönantajien ajalta 1.1.-30.6.2021 olevan tilinpäätöksen lisäksi KL-Kuntahankinnat Oy:n sekä Kuntaliiton omistaman Kuntaliitto Holding -konsernin tilinpäätökset. Kuntaliiton toimintaa on selvitetty vuosikertomuksessa erikseen ja toiminnasta on lisäksi annettu erillinen raportti valtuuskunnalle. KT Kuntatyönantajien tuottojen ja kulujen yhteismäärä sisältyy Kuntaliiton tilinpäätökseen ajalta 1.1.-30.6.2021.

Suomen Kuntaliitto ry:n (emoyhdistys) tilinpäätös

Kuntaliiton tilinpäätöksen tulos on 7 595 110,06 euroa ylijäämäinen.

	2021	2020
	(1000 euroa)	(1000 euroa)
Tulos		
Tilikauden ali-/ylijäämä (konserni)	8 266	1 862
Suomen Kuntaliitto ry:n tilikauden ali-/ylijäämä, (emoyhdistys)	7 595	6 498
Tytäryhtiöiden jakamat osingot yhteensä	-400	6 428
Liikevaihto		
Varsinainen toiminta (konserni)	11 150	13 290
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	5 786	5 195
Varainhankinta (emoyhdistys)	18 668	18 657
Taseet		
Taseen loppusumma (konserni)	146 162	142 184
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	126 036	116 492
Henkilökunta (keskimäärin)		
Henkilökunta (konserni)	846	1002
Henkilökunta (Kuntaliitto)	182	177
Henkilökunta (KT Kuntatyönantajat)	60	62
Henkilökunta (tytäryhtiöt)	604	763

Liiton sijoitus- ja rahoitustoiminta on 7 648 339 euroa ylijäämäinen. Kuntaliiton varainhankinta perustuu sääntöjen mukaiseen ja valtuuskunnan hyväksymään jäsenmaksuun, jonka suuruus on 17 071 114,73 euroa. Kuntayhtymät maksoivat lisäksi jäsenmaksurahoitteista palvelua vastaavista palveluista erillistä palvelumaksua, jonka suuruus on 1 597 275,76 euroa.

Muutokset konsernirakenteessa

KT Kuntatyönantajat irtautui 1.7.2021 Suomen Kuntaliitto ry:stä omaksi julkisoikeudelliseksi yhteisöksi Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:ksi, kun laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä (HE 630/2021) astui voimaan.

Kuntaliitto Holding Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö KL-Tarkastuspalvelut Oy lopetettiin vuoden aikana, selvitysmiehen lopputilitys laadittiin per 31.10.2021 ja yhtiön purkautuminen merkittiin kaupparekisteriin 10.1.2022.

Konsernin suurimmassa liiketoiminta yrityksessä FCG Finnish Consulting Group Oy jatkettiin vuonna 2020 aloitettua uudistumistyötä suunnitelmien mukaisesti koronapandemiasta huolimatta.

Toiminnan ja talouden riskit

Koronaviruspandemian jatkuminen yli kaksi vuotta on aiheuttanut yhdistykseen toiminnallisia muutoksia, kun Kuntaliiton henkilökunta on työskennellyt pääsääntöisesti etätöissä maaliskuusta 2020 alkaen. Laajamittaisilta sairastumisilta on välttytty ja Kuntaliitto on poikkeusoloissakin pystynyt toimimaan ja palvelemaan normaalisti. Vaikka yleinen rokotuskattavuus on hyvällä tasolla, omikron virusvariantti on ollut laajasti tartuttava ja kolmestakin rokotuksesta huolimatta korona on levinnyt vauhdilla. Sen vuoksi edelleen henkilöstöriskinä on organisaation toimintakyvyn heikkeneminen, jos suuri osa henkilöstöstä sairastuisi samaan aikaan.

Kuntien taloudellinen tilanne saattaa aiheuttaa paineita alentaa jäsenmaksuja tulevaisuudessa tai jopa maksuvaikeuksia, mitkä aiheuttaisivat Kuntaliitossa rakenteellisia sopeutustoimenpiteiden tarpeita sekä kassavirran ja maksuvalmiuden heikkenemistä.

Neljästä korona-aallosta huolimatta maailman talouden kasvu oli vahvaa. Inflaation palasi vuonna 2021 laajalla rintamalla. Korot nousivat vuoden aikana, mutta ne olivat reaalisesti edelleen poikkeuksellisen matalat suhteessa talouden aktiviteettiin ja inflaatioon. Koska nämä matalat reaalikorot nostavat osakkeita, viime vuodesta sijoitusmarkkinoilla tuli loistava osakevuosi. Kuntaliiton sijoitussalkun arvo nousi vuoden alusta 10,3%. Kuntaliiton hallitus hyväksyi lokakuun kokouksessaan päivitetyn sijoituspolitiikan, jonka mukaisesti Kuntaliiton sijoitussalkkuun voidaan hankkia tulevaisuudessa myös vaihtoehtoisia sijoituksia tasapainottamaan korkosijoituksista saatavaa matalahkoa tuottoa. Sota Ukrainassa aiheuttaa levottomuutta ja jännitteitä sekä heikentää merkittävästi sijoitusmarkkinatilanteen käyttäytymisen ennustamista.

Koronapandemiasta johtuvan poikkeustilan aiheuttamat liiketoiminnalliset haasteet haittaavat edelleen tytäryhtiöiden toimintaa ja sitä kautta heikentävät ainakin vielä vuonna 2022 niiden osingonjakokykyä.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan saattaa vaikuttaa kuntien tilanteeseen merkittävästi. Kunnat varautuvat mahdolliseen pakolaisvirtaan Eurooppaan,

Taseen ulkopuoliset vastuut

Marraskuussa allekirjoitettiin Kuntaliitto Palvelut Oy:n ja FCG:n välinen välinen liiketoimintakauppasopimus, jolla ruotsinkielinen koulutustoiminta siirtyy Kuntaliitto Palvelut Oy:stä FCG:lle vuoden 2022 alussa. Tähän ei liity henkilöstösiirtoja, koska ko. liiketoimintaan liittyvillä henkilöllä oli määräaikaiset työsopimukset, jotka päättyivät vuoden 2021 lopussa. Samassa yhteydessä osana Kun ruotsinkielistä toimintaansa Suomen Kuntaliitto ry sitoutui korvaamaan FCG:lle ruotsinkielisen koulutustoiminnan järjestämisestä aiheutuvat mahdolliset tappiot, joiden arvioidaan sopimuksen alkuvuosina ylittävän satatuhatta euroa vuodessa.

Kuntaliitolla on Kommunterget-medioista KL-Kustannus Oy:n kanssa vuodelta 2020 vastaava järjestely, jonka kustannusvaikutus vuosittain saattaa ylittää satatuhatta euroa.

SUOMEN KUNTALIITTO

Vuoden 2022 toiminta ja talous

Vuoden 2022 talousarviossa on Kuntaliiton toiminnallisen tuloksen arvioitu olevan noin 3000 euroa ylijäämäinen sijoitus- ja rahoitustuottojen jälkeen.

Henkilökunta

Suomen Kuntaliitto ry:n palveluksessa oli tilivuoden 2021 lopussa 182 henkilöä.

Palkkojen ja välittömien henkilöstösivukulujen yhteismäärä oli 17 046 653 euroa, joka sisältää KT:n osuuden 2 201 972 euroa ajalta 1.1.-30.6.2021. Henkilöstökertomus on erillisenä julkaisuna.

Ympäristönsuojelu

Kuntaliitto vaikuttaa ympäristöpäämäärien toteutumiseen edunvalvonnan kautta. Tässä pyritään tunnistamaan ja ottamaan huomioon kuntien kannalta olennaiset ympäristökysymykset ja ne pyritään sisällyttämään Kuntaliiton neuvontapalveluihin.

Hallitus ehdottaa, että Suomen Kuntaliitto ry:n 2021 tilikauden ylijäämä 7 595 110,06 euroa lisätään muuhun omaan pääomaan.

Helsingissä 28. päivänä huhtikuuta 2022

Räsänen Joona puheenjohtaja

Ikonen Anna-Kaisa I varapuheenjohtaja

Rossi Markku II varapuheenjohtaja

Autto Heikki

Grahn-Laasonen Sanni

Johansson Johan

Kankaanniemi Toimi

Korhonen Martti

Lehtosalo-Lönnberg Eeva-Kaisa

Lumela Meri

Lyly Lauri

Nahkuri Mia

Pentikäinen Pia

Sauri Pekka

Vuornos Henrik

TULOSLASKELMA

	2021		2020	
Varsinainen toiminta				
Kunnallinen edunvalvonta				
Tuotot		5 785 965,62		5 194 621,69
Kulut				
Henkilöstökulut	-14 844 680,90		-14 268 896,60	
Poistot	-34 130,88		-35 479,23	
Muut kulut	-9 628 773,28	-24 507 585,06	-10 255 599,32	-24 559 975,15
		<u>-18 721 619,44</u>		<u>-19 365 353,46</u>
KT Kuntatyöntajat				
Tuotot		3 425 216,70		8 016 729,51
Kulut				
Henkilöstökulut	-2 201 972,95		-4 898 894,29	
Poistot	0,00		-47 466,19	
Muut kulut	-1 223 243,75	-3 425 216,70	-3 070 369,03	-8 016 729,51
		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
Kulujäämä		-18 721 619,44		-19 365 353,46
Varainhankinta				
Tuotot		18 668 390,49		18 657 118,29
Kulujäämä		-53 228,95		-708 235,17
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	8 227 538,10		7 977 625,36	
Kulut	<u>-579 199,09</u>	7 648 339,01	<u>-771 590,03</u>	7 206 035,33
Tuotto-/Kulujäämä		7 595 110,06		6 497 800,16
Tilikauden yli-/alijäämä		<u>7 595 110,06</u>		<u>6 497 800,16</u>

SUOMEN KUNTALIITTO

	31.12.2021	31.12.2020
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	115 237,17	115 237,17
Koneet ja kalusto	126 658,18	203 839,37
Muut aineelliset hyödykkeet	358 703,80	358 703,80
	<u>600 599,15</u>	<u>677 780,34</u>
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	35 343 366,67	35 343 366,67
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	3 583 386,90	3 583 386,90
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	3 556 000,00	3 556 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	1 077 694,08	971 991,07
Muut saamiset	535 718,58	535 718,58
	<u>44 096 166,23</u>	<u>43 990 463,22</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä	44 696 765,38	44 668 243,56
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/Tavarat	31 446,06	115 449,81
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 050 720,89	378 595,28
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	37 012,90	529 616,70
Muut saamiset, lyhytaikainen	13 405,43	817 492,77
Siirtosaamiset	1 419 297,13	1 060 408,05
	<u>2 520 436,35</u>	<u>2 786 112,80</u>
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	75 644 277,36	68 649 766,70
Rahat ja pankkisaamiset	<u>3 143 066,89</u>	<u>272 835,93</u>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	81 339 226,66	71 824 165,24
Vastaavaa yhteensä	<u><u>126 035 992,04</u></u>	<u><u>116 492 408,80</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO

	31.12.2021	31.12.2020
Vastattavaa		
Peruspääoma	16 818 792,65	16 818 792,65
Muu oma pääoma	82 966 627,65	76 468 827,49
Tilikauden yli- / alijäämä	7 595 110,06	6 497 800,16
OMA PÄÄOMA	<u>107 380 530,36</u>	<u>99 785 420,30</u>
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	6 182 205,99	7 155 712,26
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	1 512 991,70	1 009 869,10
Ostovelat	982 827,49	957 037,36
Velat saman konsernin yrityksille	2 307 404,18	2 961 237,29
Muut velat	372 488,83	440 735,58
Siirtovelat	7 297 543,49	4 182 396,91
	<u>12 473 255,69</u>	<u>9 551 276,24</u>
Vieras pääoma yhteensä	12 473 255,69	9 551 276,24
Vastattavaa yhteensä	<u><u>126 035 992,04</u></u>	<u><u>116 492 408,80</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO

KONSERNI (1000 euroa)

TULOSLASKELMA

	2021		2020	
Varsinainen toiminta				
Kunnallinen edunvalvonta				
Tuotot		11 150		13 290
Kulut				
Henkilöstökulut	-16 395		-16 465	
Poistot	-274		-301	
Muut kulut	-9 402	-26 072	-12 145	-28 911
		<u>-14 922</u>		<u>-15 621</u>
KT Kuntatyönantajat				
Tuotot		3 425		8 017
Kulut				
Henkilöstökulut	-2 202		-4 899	
Poistot	0		-47	
Muut kulut	-1 223	-3 425	-3 070	-8 017
		<u>0</u>		<u>0</u>
Kulujäämä		-14 922		-15 621
Varainhankinta				
Tuotot		18 668		18 657
Kulujäämä		3 747		3 036
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	77 290		74 575	
Kulut	-72 770	4 519	-75 749	-1 174
		<u>4 519</u>		<u>-1 174</u>
Tilikauden ali-/ylijäämä		<u>8 266</u>		<u>1 862</u>

SUOMEN KUNTALIITTO

KONSERNI (1000 euroa)

TASE 31.12.2020

VASTAAVAA	Liitetiedot	2021		2020	
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	6				
Aineettomat oikeudet		1 756		2 484	
Muut pitkävaikutteiset menot		888		759	
Konserniliikearvo		1 686	4 330	2 501	5 744
Aineelliset hyödykkeet	7				
Maa- ja vesialueet		207		207	
Koneet ja kalusto		970		1 688	
Muut aineelliset hyödykkeet		385	1 562	382	2 277
Sijoitukset	8				
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		2584		3 022	
Osakkeet ja osuudet		1487		1 560	
Muut saamiset		536	4 607	536	5 118
Pysyvät vastaavat yhteensä			10 499		13 139
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	9		51		134
Lyhytaikaiset saamiset	10				
Myyntisaamiset		12 385		12 728	
Lainasaamiset		0		52	
Siirtosaamiset		3 751		1 724	
Muut saamiset		12 735		13 092	
Laskennalliset verosaamiset		542	29 412	0	27 596
Rahoitusarvopaperit	11		83 168		74 381
Rahat ja pankkisaamiset			23 031		26 932
Vaihtuvat vastaavat yhteensä			135 662		129 044
Vastaavaa yhteensä			146 162		142 184

SUOMEN KUNTALIITTO

KONSERNI (1000 euroa)

VASTATTAVAA		2021		2020	
OMA PÄÄOMA	12				
Peruspääoma		16 819		16 819	
Edell.tilikaus.ylijäämä		85 217		83 598	
Tilikauden ali-/ylijäämä		8 266	110 302	1 862	102 279
VÄHEMMISTÖOSUUS			0		4
PAKOLLISET VARAUKSET	13		6 316		7 326
VIERAS PÄÄOMA	14				
Pitkäaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta		7		0	
Muut pitkäaikaiset velat		0		400	
Laskennalliset verovelat		59	67	174	574
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Saadut ennakot		8 938		8 162	
Ostovelat		3 739		4 904	
Lainat rahoituslaitoksilta		0		7	
Muut lyhytaikaiset velat		4 048		4 027	
Siirtovelat		12 750	29 476	14 899	31 999
Vieras pääoma yhteensä			29 543		32 574
Vastattavaa yhteensä			146 162		142 184

SUOMEN KUNTALIITTO
RAHOITUSLASKELMA
KONSERNI (1000 euroa)

	2021	2020
LIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikevoitto	1 770	1 953
Oikaisut liikevoittoon	1 574	2 024
Käyttöpääoman muutos	-2 917	2 620
Maksetut korot	-55	0
Osingot, kurssivoitot ja -tappiot	7 605	1 727
Maksetut verot	-1 985	-1 276
LIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	5 862	7 048
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-2 484	-2 531
Aineettomien ja aineell. hyödykkeiden luovutustulot	2 025	1 170
Investoinnit muihin sijoituksiin	73	15
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-385	-1 346
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	-7	0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-393	0
Lyhytaikaisten lainasaamisten muutos	52	0
Osingonjako	0	0
Muuntoero	-243	115
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-591	115
RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarat 1.1.	4 886	5 817
Rahavarat 31.12.	101 313	95 495
Rahavarat 31.12.	106 199	101 313

SUOMEN KUNTALIITTO KONSERNI

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

31.12.2021

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostus

Rakennukset	20-30 vuotta	
Rakennuksissa olevat koneet	20-30 vuotta	
Tutkimusalus	15 vuotta	
Laboratoriokalusto	7 vuotta	
Toimistokalusteet	7 vuotta	
Ajoneuvot	4-7 vuotta	
Atk-laitteet	3 vuotta	
Ohjelmistot	5 vuotta	
Liikearvo	5 vuotta	
Konsernin liikearvo	5-10 vuotta	*
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta	

* Konserni liikearvon vaikutusaika on katsottu olevan 10 vuotta 5 vuoden sijaan.

KT Kuntatyöntäjien käyttöomaisuushankinnat poistetaan kokonaan hankintavuonna tilivuositain tasattavien kuntakohtaisten maksuosuuksien vuoksi.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on aktivoitu varovaisuuden periaatetta noudattaen välittömään hankintamenoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan.

Pitkän valmistusajan vaativien hankkeiden tuloutus

FCG-konserni: Projektit, joilla on kiinteä budjetti, kirjataan tuotoksi tehdyn työn mukaan varovaisesti siihen asti kun budjettia on käytettävissä. Budjetin ylittävät työt ja kulut kirjataan projektin kuluksi. Näitä vastaavia tuottoja ei jaksoteta. Muut hankkeet tuloutetaan juoksevasti laskutuksen mukaan.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuonna.

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvostus

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan markkinahintaan.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Suomen Kuntaliiton konsernitilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton oman ja KT Kuntatyöntäjien lisäksi liiton kokonaan omistaman tytäryhtiön KL-Kuntahankinnat Oy:n tilinpäätökset sekä Kuntaliiton 100 % omistaman Kuntaliitto Holding- konsernin tilinpäätös. Lisäksi 35% osuus syksyllä 2019 hankitun Hansel Oy: n tuloksesta. Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty SIPU AB-nimistä 60%:sti omistettua yhtiötä. Yhdistelemättä jättäminen perustuu kirjanpitolain 6 luvun 3 pykälän 1. kohtaan.

SUOMEN KUNTALIITTO

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernin sisäinen omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Konsernin sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Osakkuusyrityöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Omistuosuuden mukainen osuus osakkuusyrityön tilikauden tuloksesta on esitetty rahoitus- ja sijoituserissä.

Tuloslaskelmassa tytäryhtiöt on yhdistetty siihen toimintoon, johon ne luonteensa vuoksi kuuluvat. KL-Kuntahankinnat Oy, KL-Kustannus Oy, KL-Tarkastuspalvelut Oy, Kuntaliitto Holding Oy ja Kuntaliitto Palvelut Oy liiton varsinaiseen toimintaan, FCG Finnish Consulting Group -konserni ja sen tytäryhtiöt sekä Kunta-Efeko Oy sijoitustoimintaan.

Toimintokohtaisiin eriin tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryhtiöiden tuotot tuottoihin ja kulut ao. kuluihin. Toiminnanaloille on kohdistettu toiminnan erilliskulut. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryhtiöiden rahoitustuotot ja -kulut sekä sijoitustoimintaa palvelevien tytäryhtiöiden tulos.

Tuloverot

Verot on esitetty sijoitustoiminnan kuluina.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Kertyneistä poistoeroista on laskettu laskennallinen verovelka.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Noteeraamattomien valuuttojen osalta on käytetty liikepankkien ohjeellisia kurssseja. Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmat on muutettu tilikauden keskipäivän ja taseet on muutettu euromääräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ja kurssiero sisältyy tilikauden voittoon.

Konsernin sisäisen omistuksen eliminoinnista syntyvä muuntoero on esitetty edellisten vuosien voittovaroista.

Eläkevastuut

Kuntaliiton ja sen tytäryhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty Kevan kautta, lukuun ottamatta FCG Finnish Consulting Group Oy:tä, jonka eläkevakuutukset on hoidettu työeläkevakuutusyritysten kautta.

Kevan valtuusto vahvistaa vuosittain eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärän. Kokonaismäärä jaetaan jäsenyhteisöjen maksettavaksi sen perusteella, miten paljon nyt maksussa olevista eläkkeistä on kertynyt kunkin jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005 tehdystä työstä. Eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärä vuonna 2019 on yhteensä 737 miljoonaa euroa (vuonna 2019 yhteensä 703 miljoonaa euroa). (Lähde: Keva.fi) Liite 2021 vastuissa

Kuntaliiton ja KL-Kustannus Oy:n eläkevastuu on arvioitu Finanssivalvonnan säännösten mukaan tehdyn laskelman perusteella ja kirjattu pakolliseksi varaukseksi. Kuntaliiton vastuun kokonaismäärä on 6,71 milj. euroa v 2019. KT Kuntatyöntajien lainsäädännön perusteella, kuntien vastuulla oleva 134 834,61 euroa on kirjattu tulosvaikutteisesti v2019. Laskelma tehdään kahden vuoden välein.

Koko konsernin eläkemenoperusteinen varaus on tilinpäätöshetkellä 6,3 milj. euroa. Eläkevastuu KUEL:n ulkopuolisista varhennetuista eläkkeistä esitetään pakollisena varauksena. Liitolla ei ole muita kattamattomia eläkevastuita.

SUOMEN KUNTALIITTO

Tuloslaskelman liitetiedot (1000 €)

1 Liitetiedot henkilöstöstä

	Konserni		Emoyhdistys	
	2021 henkilöä	2020 henkilöä	2021 henkilöä	2020 henkilöä
1.1 Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	786	940	242	239
KT Kuntatyönantajien osuus	60	62	60	62

1.2 Henkilöstökulujen erittely

	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
Henkilöstökulut	-53 750	-56 735	-17 047	-19 168
Henkilöstökulut sisältyvät tuloslaskelmaan seuraavasti:				
Varsinainen toiminta	-16 395	-16 465	-14 845	-14 269
KT Kuntatyönantajat	-2 202	-4 899	-2 202	-4 899
Sijoitustoiminta	-35 153	-35 372	0	0
	<u>-53 750</u>	<u>-56 735</u>	<u>-17 047</u>	<u>-19 168</u>

1.3 Johdon palkat ja palkkiot

Johdon palkat, hallituksen-, työvaliokunnan ja valtuuskunnan palkkiot	1 786	2 791	1 127	932
---	-------	-------	-------	-----

2 Poistot

	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
Poistojen kokonaismäärä				
Aineettomat hyödykkeet	-1 896	-2 706	0	0
Aineelliset	-692	-540	-34	-83
Arvonlennukset	-254	0		
	<u>-2 841</u>	<u>-3 246</u>	<u>-34</u>	<u>-83</u>

Poistot sisältyvät tuloslaskelman eriin seuraavasti:

Varsinainen toiminta	-274	-301	-34	-35
KT Kuntatyönantajat	0	-47	0	-47
Sijoitustoiminta	-2 567	-2 897	0	0
	<u>-2 841</u>	<u>-3 246</u>	<u>-34</u>	<u>-83</u>

3. Kokonaistuotot ja -kulut

	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
Varsinaisen toiminnan tuotot	80 848	19 920	9 918	13 208
Varainhankinta	21 386	18 657	18 668	18 657
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	8 299	73 416	8 228	7 978
Tuotot yhteensä	<u>110 533</u>	<u>111 993</u>	<u>36 814</u>	<u>39 843</u>
Varsinaisen toiminnan kulut	-101 389	-34 476	-27 933	-32 577
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-878	-75 656	-579	-772
Kulut yhteensä	<u>-102 267</u>	<u>-110 131</u>	<u>-28 512</u>	<u>-33 348</u>
Tilikauden tulos	<u>8 266</u>	<u>1 862</u>	<u>8 305</u>	<u>6 498</u>

3.1 Tilintarkastajan palkkiot

	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
Tilintarkastuspalkkiot	-144	-149	-21	-29
Vero-,lakineuvonta	-7	-72	0	0
Muut palkkiot	-47	-32	-17	-6
	<u>-198</u>	<u>-253</u>	<u>-38</u>	<u>-35</u>

4. Sijoitus- ja rahoitustoiminta

	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
Tuotot				
Osinkotuotot	231	71	631	5 014
Korkotuotot	5	51	27	25
Myyntivoitot	8 062	3 095	7 569	1 682
Arvonpalautukset rahoitusarvopapereista		104	0	104
Muut rahoitustuotot	0	0		1152
Tuotot yhteensä	<u>8 299</u>	<u>3 321</u>	<u>8 228</u>	<u>7 978</u>
Kulut				
Korkokulut	-56	-88	-4	-9
Muut rahoituskulut	-135	-137	-33	-43
Myyntitappiot, arvopaperit	-263	-1 270	-149	-619
Arvonalennukset rahoitusarvopapereista	-424	-99	-393	-101
Kulut yhteensä	<u>-878</u>	<u>-1 595</u>	<u>-579</u>	<u>-772</u>
Liiketoiminnan tulos	7 421	-3 873		
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	-438	-541		
Yhteensä	<u>6 983</u>	<u>-4 414</u>		

5 Tilinpäätössiirrot

	Konserni	
	2021	2020
Tuloverot	-614	-1 275
Laskennallisen verovelan muutos	-2	-2
Laskennallisen verosaamisen muutos	129	17
Poistoero	0	-1
Ruotsin vapaaehtoinen varaus	0	-16
	<u>-487</u>	<u>-1 277</u>

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot (1000 €)

PYSYVÄT VASTAAVAT

6 Aineettomat hyödykkeet

	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1	2 728	2 634	10	10
Lisäykset	47	160	0	0
Luovutukset	0	35	0	0
Vähennykset	0	-39	0	0
Oikaisu sulautuminen	-10			
Hankintameno 31.12.	2 765	2 790	10	10
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	2 365	2 278	10	10
Luovutusten kertyneet poistot	-64	0	0	0
Vähennysten kertyneet poistot	1 721			
Tilikauden poisto	211	188	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	2 512	2 466	10	10
Kirjanpitoarvo 31.12.	253	324	0	0
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	3 032	3 025		
Lisäykset	0	7		
Oikaisu sulautuminen	-493			
Vähennykset	-1 500	0		
Hankintameno 31.12.	1 039	3 032		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	1 952	1 559		
Oikaisu sulautuminen	-493			
Luovutusten kertyneet poistot	-1 500	0		
Tilikauden poisto	360	393		
Kertyneet arvonalentumiset	575			
Kertyneet poistot 31.12.	894	1 952		
Kirjanpitoarvo 31.12.	145	1 080		
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	22 290	21 323		
Vähennys	0	-959		
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	0	1 426		
Lisäykset	156	500		
Hankintameno 31.12.	22 446	22 290		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	19 788	18 207		
Tilikauden poisto	972	1 581		
Kertyneet poistot 31.12.	20 760	19 788		
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 686	2 501		
Kehittämismenot				
Hankintameno 1.1.	1 791	1 464		
Lisäys	531	328		
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	-81	0		
Vähennys	0	0		
Hankintameno 31.12.	2 242	1 791		
Kertyneet poistot	784	512		
Oikaisu sulautuminen	-253			
Vähennysten kertyneet poistot	0	-272		
Tilikauden poistot	352	0		
Kertyneet poistot 31.12.	883	784		
Menojäännös 31.12.	1 359	1 008		
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	5 700	5 410		
Lisäykset	338	290		
Oikaisu sulautumien	-1 886	0		
Vähennykset	-33	0		
Hankintameno 31.12.	4 119	5 700		
Kertyneet poistot 1.1	4 904	-4 632		
Oikaisu sulautuminen	-1 912			
Vähennysten kertyneet poistot	-6	-4		
Tilikauden poisto	282	-272		
Kertyneet poistot 31.12.	3 268	-4 908		
Menojäännös 31.12.	852	792		

SUOMEN KUNTALIITTO

15

	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
7 Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet, liittymismaksut				
Hankintameno 1.1.	207	207	115	115
Luovutukset	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	207	207	115	115
Menojäännös 31.12.	207	207	115	115

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1.	10 882	10 686	629	574
Lisäykset	131	332	0	106
Oikaisu sulautuminen	-1 063	0	0	0
Vähennykset	-492	-136	-59	-51
Hankintameno 31.12.	9 458	10 882	570	629
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	9 194	-8 711	425	-349
Oikaisu sulautuminen	-1 047	0	0	0
Vähennysten kertyneet poistot	-36	57	16	7
Tilikauden poisto	410	-540	34	-83
Kertyneet poistot 31.12.	8 488	-9 194	476	-425
Menojäännös 31.12.	970	1 688	1 046	204

Muut aineelliset hyödykkeet

	2021	2020		
Hankintameno 1.1.	383	403	359	347
Lisäys	2	4		12
Lisäys, uudet tytäryhtiöt		0	0	0
Vähennys	0	-36	0	0
Hankintameno 31.12.	385	371	359	359
Kertyneet poistot 1.1.		-1		
Vähennysten kertyneet poistot		12,012		
Tilikauden poistot		0		
Kertyneet poistot 31.12.		11		
Menojäännös 31.12.	385	382		

SUOMEN KUNTALIITTO

	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
8 Sijoitukset				
Hankintameno 1.1.	5 118	5 736	43 990	43 991
Lisäykset	0	2	106	0
Vähennykset	-511	-620		-1
Hankintameno 31.12.	4 607	5 118	44 096	43 990

8.1 Kuntaliiton tytäryhtiöosakkeet

	Kpl	Konsernin omistus-osuus %	emoyhtiön om.osuus %
KL-Kuntahankinnat Oy, Helsinki	2 500	2 500,00	100
Kuntaliitto Holding Oy, Helsinki	35 340 867	35 340 867,00	100

8.2 Omistukset konserniyrityksissä

Kuntaliitto Holding Oy tytäryhtiöt:

Kuntaliitto Palvelut Oy, Helsinki	25	100	100
Kunta-Efeko Oy, Helsinki	1 000	100	100
KL-Kustannus Oy, Helsinki	100	100	100
FCG Finnish Consulting Group Oy, Helsinki	19 679 000	100	100
FCG Finnish Consulting Group Oy tytäryhtiöt:			
FCG Smart Transportation Oy		100	100
FCG SIPU International Ab, Ruotsi		100	100
SIPU AB, Ruotsi		60	
FCG ANZDEC Ltd, Uusi Seelanti		100	100
FCG Germany GmbH, Saksa		100	100
POVVIK EAD, Bulgaria		100	100
FCG Swedish Development AB, Ruotsi		100	100
FCG Kenya Ltd, Kenia		100	100
Finnish Consulting Group Asia Pte. Ltd, Singapore		100	100

Omistukset osakkuusyrityksissä

Oü Projektikeskus	27,3	27,3
-------------------	------	------

8.1 Osuudet omistusyhteisyrityksissä

	Konsernin omistus- osuus %	oma pääoma	voitto/tappio
Kiinteistö Oy Södra Bergbacka	21,7 %	1 435 372	2 546
Hansel Oy	35,0 %	6 828 539	-1 251 792

SUOMEN KUNTALIITTO

VAIHTUVAT VASTAAVAT

9 Vaihto-omaisuus	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
Aineet ja tarvikkeet				
Hankintameno 1.1.	134	110	115	90
Lisäys	1	24	0	26
Vähennys	-84	0	-84	0
Hankintameno 31.12.	51	134	31	115

10 Lyhytaikaiset saamiset

10 Lyhytaikaiset saamiset	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
10.1 Myyntisaamiset	12 385	12 728	1 051	380
10.2 Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			37	78
Muut saamiset			0	102
			37	181

10.3 Siirtosaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

Muut lyhytaikaiset saamiset				
Henkilöstöön liittyvät saamiset	9	24	31	0
Projektiennakot	133	117	891	0
Kuntien maksuosuudet KT	0	641	0	641
Muut	16 345	943	511	16
	16 486	1 724	1 433	657

Lyhytaikaisten siirtosaamisten olennaiset erät

Projektirahoitus	610	6 760	891	430
Vuokrat	13	0	0	0
Palkkionpalautukset	0	0	0	0
Rahoitusarvopaperit, avoin tapahtuma	0	0	0	0
Verosaamiset	517	0	0	0
Laskennallinen verosaaminen	25	31	0	0
Työttömyysvakuutuspalautus	0	0	0	0
Henkilöstöön liittyvät saamiset	5	80	17	80
Siirtyvä laskutus	9 194	1 253	0	0
KT siirtosaamiset	0	468	0	468
Muut	2 926	277	511	243
	13 290	8 870	1 419	1 221

11 Rahoitusarvopaperit

11 Rahoitusarvopaperit	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
Muut arvopaperit				
Kirjanpitoarvo 31.12.	83 199	74 381	75 644	68 650
Markkina-arvo	95 051	83 511	86 329	77 266
	11 851	9 131	10 685	8 616

Rahoitusarvopaperit sisältävät pääasiassa julkisen kaupankäynnin kohteena olevia rahastosijoituksia. Rahoitusarvopaperit arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Rahat ja pankki saamiset

Konsernilla on käytössään konsernipankkitili, jonka omistaja on konsernin emoyhtiö. Tilinpäätöshetkellä tytäryhtiöiden tilien varat/velat raportoidaan emoyhtiön rahavaroissa. Vastaavasti tytäryhtiöissä tilin varat/velat esitetään lyhytaikaisissa saamisissa/veloissa emoyhtiölle.

SUOMEN KUNTALIITTO

83598
83929

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot (1000 €)

	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
12 Oman pääoman ja rahastojen muutokset				
Oman pääoman muutokset				
Peruspääoma 31.12.2015	16 819	16 819	16 819	16 819
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	85 791	83 500	82 967	76 469
oikaisut ed. vuosien tulokseen	-556	429		
Muuntoeron sidottu	-128	-331	0	0
Muuntoero vapaa	111			
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	85 235	83 929	82 967	76 469
Tilikauden voitto (tappio)	8 266	1 862	7 595	6 498
Oma pääoma yhteensä	110 302	102 279	107 381	99 785

	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
13 Pakolliset varaukset				
Eläkevaraus	-6 316	7 326	6 182	7 156

Eläkevaraukset ovat työnantajan maksamia
lisäeläkkeitä varten sekä varautuminen eläkemenoperusteiseen maksuun

14 VIERAS PÄÄOMA

Vieraaseen pääomaan kuuluvat olennaiset erät

	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Projektitoimintaan liittyvät ennakot	543	8 162	1 513	1 010
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			498	94
Muut velat			1 705	2 867
			2 202	2 961
Siirtovelkojen olennaiset erät				
Palkat ja lomapalkkavelka sos. menoineen	2 021	2 020		
	9 009	895	-3 922	3 579
Projektitoimintaan liittyvät velat	4 574	3 292	-1 513	0
Lisähinta yrityskaupoista	0	0	0	0
Verot	0	325	0	0
Korot	0	0	0	0
Muut siirtovelat	5 134	2 066	-3 375	604
	18 717	6 579	-8 811	4 182

15 Kuntaliiton taseeseen sisältyvät KT Kuntatyöntäjien saatavat ja velat

	Emoyhdistys	
	2021	2020
Lyhytaikaiset saatavat		
Myyntisaatavat	816	251
Muut saamiset	0	349
Maksuosuudet	0	641
Siirtosaamiset	541	607
	1 357	1 847
Pakolliset varaukset, eläkevastuut		
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat	-115	-172
Muut velat saman konsernin yrityksille	-213	-38
Muut velat	0	-106
Lomapalkkavelka sos. menoineen	-1 102	-843
Siirtovelat, muut	-3 064	-340
	-4 494	-1 885

16. Vakuudet ja vastuusitoumukset	Konserni		Emoyhdistys	
	2021	2020	2021	2020
Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta annettu vakuus				
Yrityskiinnitykset *	0	0	0	0
*) annettu rahoituslimiitin ja pankkitakausten vakuudeksi				
Leasingvastuut	Konserni		Emoyhdistys	
Leasing sopimusten maksamatta olevat määrät				
	2021	2020	2021	2020
Erääntyy seuraavana vuonna	668	779	87	81
Myöhemmin maksettavat	548	524	50	91
Yhteensä	1 216	1 303	137	172
Toimitilojen vuokravastuut				
Erääntyy seuraavana vuonna	2 382	2 214		
Myöhemmin maksettavat	9 034	5 166		
Yhteensä	11 416	7 380		
Koronvaihtosopimukset				
Käypä arvo		-1		
Nimellisarvo		600		
Pitkäaikaiset lainat, jotka erääntyvät 5 vuoden jälkeen				
Velat saman konsernin yhteisölle	2 389	2 389		
Muut velat	0	0		

Lähipiiritapauksia koskevat liitetiedot

Kuntaliitto-konsernin emoyhteisö on Suomen Kuntaliitto ry, jonka lähipiiriin kuuluvat yhteisöt ja säätiöt, joissa Suomen Kuntaliitto ry suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa, liiton ja yhtiöiden hallitusten jäsenet ja varajäsenet, liiton valtuuskunnan puheenjohtajisto, liiton ja yhtiöiden toimitusjohtajat, varatoimitusjohtajat, liiton hallintojohtaja sekä heidän perheenjäsenensä sekä sellaiset yhtiöt, yhdistykset tai säätiöt joissa em. lähipiiriin kuuluva henkilö käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa.

Kaikki lähipiiriin kanssa tehdyt liiketoimet ovat olleet markkinaehtoisia.

Kunta-Efeko Oy:llä on FCG Finnish Consulting Group Oy:n kanssa sopimus, jossa FCG sitoutuu ostamaan Kunta-Efeko Oy:n henkilöstön työpanoksen ja vastineeksi vastaa näiden henkilöiden palkka-, toimitila- ja työvälinekustannuksista.

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Suomen Kuntaliitto ry:n konsernitilinpäätös säilytetään osoitteessa:

Toinen linja 14, 00530 Helsinki.

17. Kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva toiminta Kuntaliitossa

	2021	2020
Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat	589 749	1 215 354
Henkilöstökulut	-25 381	-52 669
Muut kulut	-747 211	-1 411 369
Kustannukset yhteensä	-772 592	-1 464 038
TULOS	-182 842	-248 684

SUOMEN KUNTALIITTO**TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET**

SUOMEN KUNTALIITTO RY:N HALLITUS

Helsingissä . päivänä kuuta 2022

Räsänen Joonas
hallituksen puheenjohtaja-----
Ikonen Anna-Kaisa
I hallituksen varapuheenjohtaja-----
Rossi Markku
II hallituksen varapuheenjohtaja-----
Autto Heikki-----
Grahn-Laasonen Sanni-----
Johansson Johan-----
Kankaanniemi Toimi-----
Korhonen Martti-----
Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa-----
Lumela Meri-----
Lyly Lauri-----
Nahkuri Mia-----
Pentikäinen Pia-----
Sauri Pekka-----
Vuornos Henrik-----
Minna Karhunen
Toimitusjohtaja**TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ**

Suoritettua tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä päivänä kuuta 2022

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö-----
Heidi Vierros
KHT

SUOMEN KUNTALIITTO**KÄYTETYT TOSITELAJIT JA -NUMEROT****2021**

Yhtiön pääkirjanpito on tehty Wintime-nimisessä kirjanpitojärjestelmässä

	TOSITELAJI	
OP tositteet	1902	sähköinen
Danske tositteet	1911	sähköinen
Nordea tositteet	1914	sähköinen
Bryssel pankkitositteet	1960	sähköinen
Bryssel kassatositteet	1962	sähköinen
Myyntilaskut, Wintime	2030	sähköinen
Myyntilask. viitesuoritukset	2040	sähköinen
Myyntilask. muut suoritukset	2050	sähköinen
Myyntilask. kuittaukset	2060	sähköinen
Ostolaskujen suoritukset	3020	sähköinen
Approval laskut	3050	sähköinen
Palkkatositteet	4010	sähköinen
Matkalaskut	5010	sähköinen
Käyttöomaisuus tos.	5020	sähköinen
Muistiot	6010	sähköinen
Sisäiset	6020	sähköinen

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

PÄIVÄKIRJA	sähköinen
PÄÄKIRJA	sähköinen
TILINPÄÄTÖS TILIKAUDELTA	sähköinen/paperinen
MYyntIRESKONTRA	sähköinen
OSTORESKONTRA	sähköinen
PALKKAKIRJANPITO	sähköinen
PALKKIOKKIRJANPITO	sähköinen
KÄYTTÖOMAIUUS	sähköinen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 21 pages before this page
Dokumentet inneholder 21 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 21 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 21 sider før denne side

Detta dokument innehåller 21 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foesatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 22 pages before this page
Dokumentet inneholder 22 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 22 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 22 sider før denne side

Detta dokument innehåller 22 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 23 pages before this page

Dokumentet inneholder 23 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 23 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 23 sider før denne side

Detta dokument innehåller 23 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Suomen Kuntaliitto ry;Finlands Kommunförbund rf:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suomen Kuntaliitto ry;Finlands Kommunförbund rf:n (y-tunnus 0926151-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että yhdistyksen taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö selaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 9. toukokuuta 2022

KPMG OY AB

Heidi Vierros
KHT

Suomen Kuntaliitto ry ttk 2021

Tämä allekirjoitusliite koskee kaikkia tässä esikatselunäkymässä näkyviä allekirjoitettavia asiakirjoja ja liitteitä (yhdessä "Asiakirjat"). Allekirjoittamalla sähköisesti tämän allekirjoitusliitteen vahvistan lukeneeni ja ymmärtäneeni Asiakirjojen sisältämät ehdot ja hyväksyn ne (tarvittaessa asianmukaisen valtuutuksen nojalla).

Tämä asiakirjakokonaisuus sisältää seuraavat asiakirjat:

Allekirjoitettava asiakirja

Suomen Kuntaliitto ry Finlands Kommunförbund rf ttk 2021.pdf

Allekirjoitusliite (sisältäen sähköiset allekirjoitukset allekirjoittamisen jälkeen)

Allekirjoitusliite_Suomen Kuntaliitto ry Finlands Kommunförbund rf ttk 2021.pdf

Allekirjoittajat

KPMG Oy Ab
Heidi Vierros

Tämä allekirjoitusliite viittaa asiakirjaan
Suomen Kuntaliitto ry Finlands Kommunförbund rf ttk 2021.pdf
jonka SHA256-tiiviste on:

e580ffd152a99272c16d417bd73c97dcabb9f7630a70576a18ff099651a377c6

Allekirjoittajat:

<i>Nimi</i>	<i>Allekirjoitettu tunnisteella</i>	<i>Allekirjoituspäivä</i>
HEIDI MARJATTA VIERROS	Vahva sähköinen tunnistautuminen	2022-05-09 16:44 EE(S)T

Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.

**KUNTA
LIITTO**

**KOHTI UUSIA KESTÄVIÄ
KUNTIA JA TOIMIVIA
HYVINVOINTIALUEITA**

Kuntaliiton vuosikertomus 2021

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

Toimitusjohtajan esipuhe

Aika ajoin vallinneesta optimismista huolimatta vuodesta 2021 tuli toinen lähes kokonainen koronavuosi. Muutamia tapahtumia, kuten esimerkiksi Kuntajohtajapäivät, ehdittiin kesän jälkeen pitämään ihan paikan päällä Hämeenlinnassa tavaten, kunnes yhteiskunta sulkeutui uudelleen.

Ensimmäisen vuoden aikana omaksutut hyvät käytännöt kantoivat kuitenkin jo sujuvammin. Kuntatalo oli varsin hiljainen, mutta työtä kuntien eteen tehtiin läpi vaihtelevien rajoitusten ja tuen tarpeiden kotitoimistoilta. Organisaatiouudistuksen jäljiltä työmme uudet muodot alkoivat jo vakiintua toimivaksi arjeksi.

Etätyöskentely on tuonut myös paljon hyvää yhteistyöhön omintajakuntiemme kanssa. Verkon välityksellä on ollut helppo järjestää yhteisiä tapahtumia eri puolilta maata ja tarjota apua Hangosta Utsjoelle. Siksi jatkamme joustavaa hybridityöskentelyä myös pandemian hellitettyä.

Kuntavaaleihin valmistauduttiin epävarmuudessa. Lopulta vaaleja päädyttiin poikkeuksellisesti lykkäämään ja ne pidettiin kesäkuussa 2021. Loppusuoralla ollut hyvinvointialuelainsäädäntö heijastui voimakkaasti kuntavaalien keskusteluihin.

Lisäksi vaalien alla keskusteluun nousi ehdokkaiden kokeman häirinnän ja uhkailun yleistymisen. Tämä on syytä ottaa jatkossa vakavasti keskusteluun kunnissa ja puolueissa. Laimean vaalikampanjoinnin tuloksena äänestysprosentti putosi historiallisen alhaiseksi ollen vain 55,1.

Kuntavaaleissa valtuustoihin valittujen naisten osuus oli korkein kautta aikain, ensimmäistä kertaa yli 40 prosenttia. Nuoria kaivattaisiin valtuustoihin yhä enemmän: alle 30-vuotiaiden osuus laski entisestään ja on nyt 5,6 prosenttia. Tämä kehitys on erittäin epätoivottava.

Vuosikymmeniä jatkunut sote-uudistus saatiin maaliin, kun hyvinvointialueita koskeva lainsäädäntö tuli voimaan heinäkuussa. Hallitus painoi uudistusta eteenpäin kritiikkiä juuri kuuntelematta, ja monia ongelmia jäikin toimeenpanovaiheessa ratkaistavaksi.

Uusien hyvinvointialueiden päättäjät valittiin heti vuoden 2022 aluksi, ja sote- sekä pelastustoimen palvelut siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alkaessa. Tämä on valtava muutos kunnille, ja siksi tarjoamme [sote-muutostukea](#) jäsenillemme, sopimuskumppaneillemme sekä hyvinvointialueille.

Me Kuntaliitossa teemme aktiivista [tulevaisuustyötä](#) yhdessä kuntien kanssa ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja teknologisesti kestävien kuntien rakentamiseksi. Tällainen tulevaisuuden kunta luo hyvän arjen, jossa kuntalaiset otetaan huomioon fyysisessä ja digitaalisessa ympäristössä: kunta on kasvattaja, huomioi eri kuntalais-

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVALIKAMPAJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

ryhmiä tasa-arvoisesti ja osallistaa asukkaita aktiivisesti, turvaa kestävän elinympäristön sekä kehittää yritysten toimintamahdollisuuksia ja työllisyyttä.

Olemme tehneet tiivistä yhteistyötä myös valtiovarainministeriön kanssa [kuntapolitiikan tulevaisuustyössä](#). Loppuraportti julkaistiin helmikuussa 2022.

Vuosina 2020 ja 2021 kuntatalous on ollut kansallisesti muutamaa aiempaa vuotta paremmassa kunnossa. Talouden elpymisen ohella oikein kohdennetut ja riittävät koronatuot ovat olleet kunnille suuri apu. Kuntien välillä on kuitenkin suuria eroja. Heikoimmilla taloudellisesti on moni pieni tai keskisuuri, noin 10 000–80 000 asukkaan kunta.

Edessä on kuitenkin suuria haasteita: kuntatalouden näkymät eivät jatku tulevina vuosina yhtä vahvoina. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ravistelee koko maailman taloutta, ja

sen vaikutukset ulottuvat myös Suomen kuntiin. Myös sote-uudistus muuttaa kuntien tuloja ja menoja radikaalisti.

Lämpimät, valtavat kiitokset jokaiselle kunta-liittolaiselle – työntekijöille, hallitukselle ja valtuuskunnalle – hienosta työstä tapahtumarikkaan, poikkeuksellisen vuoden läpi. Paljon kiitoksia myös kunnille, asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme.

Vuonna 2022 olemme kuntien kumppanina ja edunvalvojana taas uusien haasteiden keskellä. Kuluneet kaksi vuotta ovat valmistelleet sekä meitä että kuntia joustoon, luovuuteen ja sisukkaaseen selviytymiseen monenlaisten ongelmien keskellä. Toivottavasti maailmantilanne tasaantuu vuoden aikana. Vuosi 2022 on joka tapauksessa kunnille jälleen suuri muutosten vuosi. Olemme täällä teitä varten!

Minna Karhunen
Kuntaliiton toimitusjohtaja

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELLYTYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

TOINEN KORONAVUOSI LÖI LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTA
LIITTO

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVALIKAMPAJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

Koronapandemian vuoksi lainsäädäntöön ja asetuksiin tehtiin vuoden aikana jatkuvasti pikaisia muutoksia. Samoin epidemiatilanteen ja toimintaohjeiden nopea vaihtelu ja alueiden erilaiset tilanteet lisäsivät kuntien tarvetta neuvonnalle.

Vaikutimme voimakkaasti siihen, että koronaviruspandemiasta kunnille ja kuntayhtymille aiheutuneiden suorien ja välillisten kustannusten korvausten kattavuus ja täysimääräisyys kirjattiin lakiteksteihin valtioneuvoston suullisten lupauksen lisäksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön esityksessä (8.7.) kustannuksia ei esitetty korvattavan kunnille täysimääräisesti, vaan korvauksen taso oli toiminnosta riippuen noin 40–65 prosenttia arvioiduista keskimääräisistä yksikkökustannuksista. Lausuntokierroksen ja loppukesän ja alkusyksyn aktiivisen vaikuttamistyön jälkeen korvausten taso päätettiin kuitenkin mitoittaa siten, että epidemian hoidosta aiheutuneet kustannukset tulevat valtakunnan tasolla kokonaisuudessaan täysimääräisesti katetuksi. STM:n myöntämien koronakorvausten määrä oli noin 1,5 miljardia euroa vuonna 2021. Muutoksen vaikutus on täten vähintään 0,5 miljardia euroa.

Koronakorvausten tasolla ja kattavuudella oli suora kuntataloutta vahvistava vaikutus. Vaikutimme vahvasti myös valtion koronatuen saamiseen kaupunkiseutujen joukkoliikenteelle. Tuki auttoi merkittävästi palvelutason ylläpitämisessä ja lipputulomenetysten kompensoinnissa.

Koronapandemia vaikeutti myös varhaiskasvatuksessa muiden muutosten toimeenpanoa. Järjestimme lukuisia ylimääräisiä varhaiskasvatusjohtajien verkoston kokoontumisia, joissa pohdittiin erilaisia kunnissa toteutettavia toimia varhaiskasvatuksen järjestämiselle haasteellisessa tilanteessa.

TYÖLLISYYSPALVELUJEN JÄRJESTÄMISVASTUUN SIIRTO ETENI KUNTALIITON ESITYKSEN MUKAISESTI

Työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun siirto kunnille on ollut yksi vuoden 2021 suurimmista edunvalvonnan teemoista. Kuntien vastuulla järjestettävät TE-palvelut edistävät työn kysyntää ja tarjontaa nykyistä paremmin ja monipuolisemmin.

Vuonna 2020 yhdessä kuntakentän kanssa luodun Kuntaliiton työllisyyden ratkaisumallin pohjalta on vaikutettu käynnistyneeseen lainsäädäntövalmisteluun, jossa kuntien kannalta keskeisiksi ovat nousseet järjestämisvastuun ja kuntien rahoitusvastuun toteuttamisen ehdot.

TE2024-uudistuksen eri valmisteluryhmissä ovat olleet mukana sekä Kuntaliiton että kuntien edustajat. Sen lisäksi Kuntaliitto on käynyt tiivistä vuoropuhelua lainvalmistelijoiden kanssa, tavannut ministeriä aiheen tiimoilta, laatinut useita muistioita keskeisistä edunvalvontateemoista sekä aktiivisesti tiedottanut kunnille valmistelun etenemistä. Koko kuntakenttä on ollut vahvasti mukana valmistelussa eri kuntatyypiverkostojen kautta.

Työllisyyden kuntakokeilujen kokemuksia ja siellä kehitettyjä hyviä käytäntöjä on niinkin hyödynnetty uudistuksen valmistelussa. Kuntakokeiluissa pilotoituja uusia toimintatapoja ja -malleja voidaan hyödyntää pysyvässä vastuunsiirrosta kunnille.

**TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN**

KUNTAVALIKAMPAJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

KOHTI HYVINVOINTIALUEITA KUNTALIITON TUELLA

Kevätkaudella 2021 sote-uudistuksen kokonaisuutta koskeva vaikuttamis- ja edunvalvontatyö kohdistui hyvinvointialueuudistukseen liittyvien lakien sisältöön, ennen kuin eduskunta hyväksyi lait kesäkuussa. Syyskaudella Kuntaliitto keskittyi kunnille ja hyvinvointialueiden väliaikaisille valmisteluelimille suunnatun muutostuen valmisteluun ja ensivaiheen toteutukseen. Loppuvuotta kohti sekä kuntasektorilta että asiantuntijaverkostoilta tulleet kysymykset ja tukitarpeet lisääntyivät ja konkretisoituivat ja siten ohjasivat muutostuen sisältöä. Muutostukihankkeen rinnalla kartoitettiin hyvinvointialueiden ja kuntien yhdyspintoja ja mahdollisia uusia yhteistyörakenteita ja -verkostoja.

Sote-uudistus ja ICT-palvelut

Toimivat ICT-palvelut ovat ratkaisevassa asemassa, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden 2023 alussa. Kuntaliiton koordinoiman AKUSTI-foorumin sihteeristö teki aktiivista yhteistyötä alan eri toimijoiden, kuten Apotin, Asterin ja UNAn kanssa, sekä laati mm. selvityksen potilas- ja asiakastiedon käsittelystä.

Selvitys käynnisti tiiviin yhteistyön Kuntaliiton ja Kelan välillä, jonka tarkoituksena on ratkaista moniammatillisen työn haasteita asiakastiedon näkökulmasta ja vaikuttaa STM:n valmistelemaan sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallintasäädösten kokonaisuudistukseen.

Sote-uudistus sekä omaisuus- ja kiinteistöksymykset

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistus vaikuttaa monella tavalla kuntien omaisuuteen sekä kiinteistöjen käytön, hallinnan ja omistamisen periaatteisiin. Uusi tilanne vaatii jäsentämistä, ja siihen liittyvien vaihtoehtojen arviointia.

Kuntaliitto käynnisti keväällä 2021 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kiinteistöomaisuuden hallintaan syventyvän muutostukihankkeen. Hanke toteutettiin yhdessä kuntien kanssa, ja siinä käytettiin myös ulkopuolista konsulttia. Vuoden aikana toteutettiin useita vuorovaikutteisia seminaareja, joissa käsiteltiin em. toimitiloihin liittyviä erityiskysymyksiä.

Tuotimme kunnille ajankohtaista tietoa sote-uudistuksen omaisuusjärjestelyitä koskevan

lainsäädännön vaikutuksista sekä käytännöllisiä soveltamisohjeita kuntien omaan toimintaan. Ohjeistuksessa kuvattiin sote-uudistuksen aiheuttamat muutokset kuntien kiinteistönpidon periaatteisiin sekä esitettiin toimintamalleja ja ohjeita kunnille muutosten hallintaan ja niihin varautumiseen.

Ohjeistuksen tarkoitus on tukea kuntien strategista päätöksentekoa tarjoamalla malleja ja tarkastelutapoja, joilla ne voivat hahmottaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kiinteistöomaisuuden tarpeita ja tulevaisuuden vaihtoehtoja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilakysymyksiin keskittynyt muutostukihanke sai kunnilta runsaasti myönteistä palautetta. Tulemme järjestämään uusia tilaisuuksia myös jatkossa.

**TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN**

KUNTAVALIKAMPAJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELLYTYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

Sote-uudistus ja yhdyspinnat

Kunnilla ja tulevilla hyvinvointialueilla on paljon yhteisiä asukkaita ja asiakkaita, joiden palvelut limittyvät toisiinsa. Puhutaan palvelujen yhdyspinnista. Hyvinvointi- ja sivistyspalveluissa yhdyspintoja hyvinvointialueiden suuntaan on runsaasti. Kuntaliiton yhdyspintojen valmistelu oli käynnissä jo ennen kuin eduskunta kesäkuussa hyväksyi ns. sote-lakipaketin.

Kuntaliiton asiantuntijat olivat vahvasti mukana yhdyspintatyössä, kunnille ja hyvinvointialueille suunnatussa muutostuessa sekä ministeriöiden kansallisessa valmistelussa. Vastaavasti näkökulmia ja viestiä kunnista vietiin eteenpäin valtakunnalliseen valmisteluun.

Sote-lakipaketin hyväksynnän myötä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen nousi esiin erityisesti Kuntaliiton yhdyspintatyössä. Kuntaliitto on osallistunut aktiivisesti mm. Kansanterveyden neuvottelukunnan ja Terve Kunta -verkoston työhön. Vuoden aikana järjestettiin useita hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä tapahtumia, jotka kokosivat kuntia yhteen.

UUSIEN KESTÄVIEN KUNTIEN HAHMOTTELU ALOITETTIIN

Uudet kestävät kunnat 2030-luvulla -ohjelmassa visioitiin yhdessä kuntien edustajien, kuntaverkoston ja Kuntaliiton asiantuntijoiden kanssa pitkän aikavälin tulevaisuutta. Tulevaisuuden kunnilla ei nähty vain yhtä yhtenäistä visiota, vaan erilaiset kunnat tavoittelevat hyvinkin erilaisia tulevaisuuden visioita. Kuntien tulevaisuuden haasteina näyttäytyivät erityisesti kuntien ja valtion välinen suhde ja vuorovaikutus sekä suuret

muutokset ja ilmiöt, joiden vuoksi aikaa toiminnan kehittämiseen ei jää riittävästi.

Kunnat näkivät kuitenkin vahvuutena tulevaisuudessa matalamman organisaation sekä lisääntyvän mahdollisuuden paikallisten ratkaisujen tekemiseen. Kunnat nähtiin yhä tiiviimmin kuntalaisten arjen mahdollistajana. Lisäksi syksyn aikana valmisteltiin edunvalvontanäkemyksiä valtion kuntapolitiikan, valtion ohjauksen ja kuntien ja valtion välisen vuorovaikutuksen kehittämiseksi.

**TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN**

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

VAIKUTIMME MYÖS MM. NÄISSÄ TEEMOISSA

Varhaiskasvatukseen liittyvää lainsäädäntöä on viime vuosina muutettu useita kertoja lyhyessä ajassa. Vuonna 2021 varhaiskasvatustalokia että varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia muutettiin. Samanaikaisesti valmisteluun tuli tälle vuodelle kohdentuvia, merkittäviä varhaiskasvatuspalvelun järjestämiseen vaikuttavia lakimuutoksia. Kunnat ovat joutuneet lyhyessä ajassa tekemään monia muutoksia järjestämäänsä varhaiskasvatuspalveluun. Muutoksilla on myös ollut merkittäviä kustannusvaikutuksia.

Kuntaliitto on pyrkinyt vaikuttamaan kaikkiin muutoksiin niin, että ne olisivat toteutettavissa ja että toimeenpanoon jäisi riittävästi aikaa. Olemme onnistuneet yhteistyössä FCG:n kanssa kouluttamaan ja tiedottamaan kuntia tulossa olevista asioista jo uudistusten valmisteluvaiheessa. Näin kunnat ovat saaneet lisäaikaa myös monien samanaikaisesti valmisteltavien asioiden toimeenpanoon. Kuntaliiton ja FCG:n toteuttamista koulutuksista on saatu erinomaista palautetta, ja ne on koettu tarpeellisiksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa sekä rakennetun ympäristön digitalisaatiota koskevissa kehityshankkeissa jatkettiin aktiivista vuoropuhelua eri kuntaryhmien kanssa. Kuntakentältä ja laajemminkin sidosryhmistä tuli runsaasti myönteistä palautetta prosessin osallistavasta otteesta ja hyvin perustelluista näkemyksistä.

Kriittinen lausuntomme ympäristöministeriön ehdotuksesta uudeksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön kokosi kuntakentän näkemykset ja tarjosi kunnille hyvissä ajoin tukea niiden omia lausuntoja varten. Kunnat olivat jokseenkin yksimielisiä siitä, että lakiluonnosta ei voi viedä eteenpäin esitetyssä muodossa. Vaikuttaa siltä, että mikäli esitys etenee eduskuntaan, luonnosta muutetaan kuntien kannalta toimivammaksi.

Kuntien yhteisille digihankkeille valmisteltiin aktiivisesti rahoitushakemuksia, ja onnistuimme saamaan yhteensä lähes neljä miljoonaa euroa valtionvarainministeriön digikannustinrahoitusta. Rahoitus myönnetään kuudelle kuntien vetämälle laajalle kehityshankkeelle, joissa edistetään kuntien rakennetun ympäristön digitaalisia prosesseja, yhteentoimi-

vuutta sekä kuntien välistä yhteistyötä. Vaikutimme myös eri hallinnonaloilla käynnissä oleviin valtakunnallisiin digitalisaatiota koskeviin säädöshankkeisiin sekä valtakunnallisen tiedonhallinnan kehittämiseen.

Kansallisten laajakaistainvestointien kuntien rahoitusosuuksia koskeva, jo vuosia tehty edunvalvontatyö jatkui kiivaana vuonna 2021. Kuntaliitto on esittänyt lausunnoissaan, että kuntien maksuosuuksien määrittelystä laajakaistainvestoinneissa tulisi käydä keskustelua, jossa huomioidaan kuntakohtainen tilanne ja kunkin hankkeen kokonaistaloudelliset, tiedossa olevat ja arvioidut vaikutukset.

Osana Suomen kestävä kasvun ohjelmaa on kansalliseen laajakaistatukiohjelmaan osoitettu elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitusta. Tässä yhteydessä Kuntaliitto on esittänyt, että kuntarahavelvoite tulisi hankkeista poistaa. Toistaiseksi edunvalvontatyössä ei ole mainittavia saavutuksia tullut. Sen sijaan Kuntaliitto on saanut mukaan uusia yhteistyötahoja niin kunnista, kuntayhtymistä kuin myös viranomaispuolelta. Tavoitteena on, että edunvalvontatyö jatkuu entistä vahvemman yhteistyöverkoston voimin.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELLYTYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

Edunvalvonnassa vaikutimme hyvinvointi-alueuudistuksen ohella mm. **monikanava-rahoitukseen liittyvään lainvalmisteluun** ja esitimme muutoksia perusterveydenhuollon hoitotakuun tiukentamiseen tähtäävän lakiesityksen sisältöön ja voimaannpanon aikaan tauluun.

Erityisinä onnistumisina edunvalvonnassa mainittakoon kuntien **Kanta-palveluiden käyttömaksuun** saatu korjaus, joka vähensi kuntien palvelusta maksamaa vuosikorvausta yli kolme miljoonaa euroa vuosina 2022–23 sekä valtiovarainministeriön valmistelemaan henkilötunnusuudistukseen saadut muutokset.

Vaikutimme ensimmäisen **valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman** valmisteluun sekä siinä esitettyyn valtion ja kuntien yhteishankkeiden kustannustenjakomalliin yhdessä kuntien kanssa. Viestimme aktiivisesti, että yhteisrahoituksen periaatteista tulee sopia ennen seuraavaa MAL-sopimuskierrosta. Ryhdyimme selvittämään MAL-sopimusmenettelyn toimivuutta ja kehittämistarpeita yhdessä kaupunkien ja sidosryhmien kanssa, jotta voimme tukea kaupunki-

seutujen kehittämistä kaupunkien tarpeiden pohjalta.

Toimimme laajassa yhteistyössä **rakennusten energia-asioissa EU:n 55-valmiuspakettia** koskevassa edunvalvonnassa. Jos energia- tehokkuusdirektiivin (EED), uusiutuvan energian direktiivin (RED III) ja rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) tarkistus- ehdotukset toteutuvat sellaisenaan, ne olisivat erittäin kallis ja kustannustehoton tapa säästää energiaa ja vähentää päästöjä. Yhteisen huolenaiheen tunnistaneet viisi järjestöä — Kuntaliitto, Kaupan Liitto, Kiinteistöliitto, MaRa ja RAKLI — aloittivat vuoden aikana tiiviin vaikuttamisen.

Järjestöjen energia-asiantuntijat arvioivat yhdessä EED-, RED III- ja EPBD-esityksiä sekä laativat niihin parannusehdotuksia. Toimintamme sisälsi myös kirjelmiä poliitikoille, yhteydenpitoa ministeriöihin ja virastoihin sekä tiedonvaihtoa järjestöjen kesken. Mukana oli aktiivisesti myös Kuntaliiton Brysselin toimisto.

Järjestöjen energiaverkoston lisäksi arvioimme direktiiviesityksiä myös uuden, kuuden

suurimman kaupungin energia-asiantuntija-verkostomme kanssa. Keskeinen asiantuntijaverkosto oli myös CEMRin energia- ja ilmastoasiantuntijaryhmä (Expert Group Climate&Energy). Aktiivinen verkostomainen yhteistyömme on ainakin osin ollut vaikuttamassa Suomen kannanmuodostuksiin, joissa on tuotu hyvin esiin tarve jättää direktiivin toimeenpanossa riittävästi joustoja jäsenmaille.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

**KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!**

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVÖITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELLYTYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

KUNTAVAALIKAMPANJA: KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

**KUNTA
LIITTO**

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVALIKAMPANJA: KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

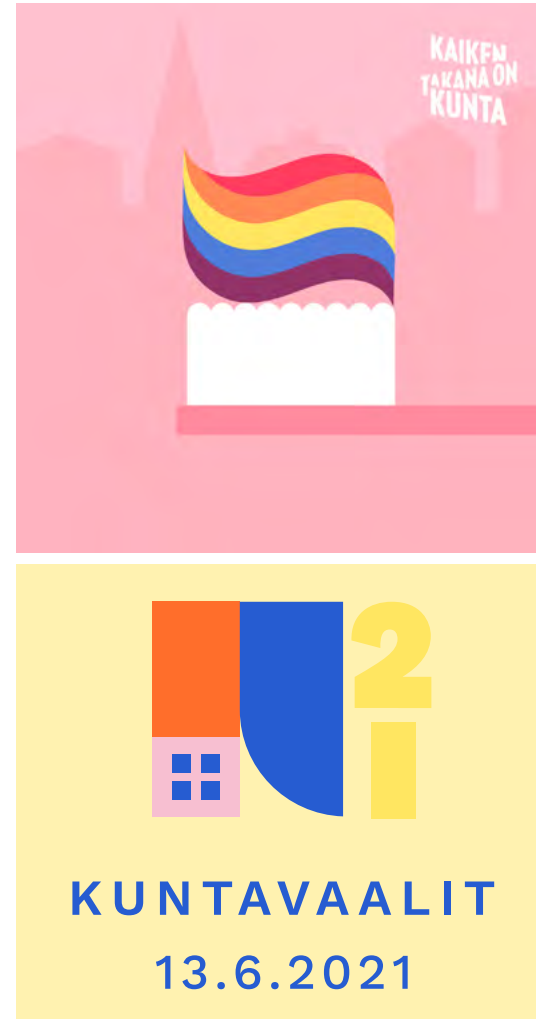
Kuntaliitto toteutti kuntavaalien alla kampanjan suurelle yleisölle. Kampanja oli jaettu viiden pääteeman mukaisesti viiteen kampanjalähtöön.

- Osallisuus ja demokratia
- Ympäristö, ilmasto ja kestävyys
- Elinvoima ja työllisyys
- Nuoret ja lapset
- Kuntien palvelut (+ kiitos, että äänestät)

Kampanjan ja sen lähtöjen hiomisessa hyödynnettiin koko Kuntaliiton laajaa osaamista. Lanseerasimme kampanjan Kuntamarkkinoilla 9.9.2020 kampanjavideolla. Lisäksi teimme kaksi kampanjan mainosvideota, jotka pyörivät Ylen kanavilla ennakköäänestyksen ajan.

Panostimme some-sisältöihin ja suomen- ja ruotsinkielisiin visuaalisiin materiaaleihin, jotka olivat kaikkien kuntien käytettävissä. Valtasimme kuntavaalikampanjalla myös Jodel-somealustan yhdeksi päiväksi.

Järjestimme viisi suomenkielistä taustatilaisuutta medioille (Helsingin Sanomat, Lännen

Media, MTV3, Yle ja Maaseudun Tulevaisuus) ja yhden ruotsinkielisen taustatilaisuuden (mm. Yle svenska, Hufvudstadsbladet).

Talven ja kevään aikana tapasimme vaalien merkeissä puoluesihteereitä. Kuntaliitto ja puoluesihteerit julkaisivat yhdessä vetoomuksen vaalirauhan puolesta.

Kuntaliitto teki yhteistyötä myös Allianssin kanssa. Yhteistyön tavoitteena oli vahvistaa nuorten äänestysaktiivisuutta kuntavaaleissa ja viestiä kuntavaalien ehdokkaille ja valituille valtuutetuille nuorisotyön merkityksestä ja nuorten hyvinvoinnista kunnissa.

Vuoden 2021 kuntavaalit oli tarkoitus pitää 18.4.2021, mutta koronapandemian vuoksi vaalit siirtyivät kesäkuulle (13.6.2021). Valtakunnallinen vaali-ilta suunniteltiin pidettäväksi Kuntatalolla, mutta pandemian vuoksi Yle siirsi tuloslähetysten Pasilan studiolla. Sen sijaan aluevaalien tuloslähetys alkuvuonna 2022 tehtiin Kuntatalolla, ja yhteistyö Ylen kanssa jatkuu myös tulevissa vaaleissa.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

**KUNTAVALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!**

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

**KUNTA
LIITTO**

LASTEN VAALIT 2021: NYT SITÄ ÄÄNTÄ!

Kuntavaalien yhteydessä kiinnitettiin huomiota lasten demokratiakasvatukseen järjestämällä samanaikaisesti valtakunnalliset Lasten vaalit. Kuntaliitto, Suomen Nuorkauppakamarit ry ja Porin kaupunki koordinoivat Lasten vaalit. Lasten vaaleissa annettiin yhteensä 9378 ääntä. Otto Octopus voitti vaalit 2003 äänellä.

Koronapandemian aiheuttaman poikkeustilanteen takia äänestys järjestettiin perinteisen äänestystavan lisäksi ensimmäistä kertaa myös sähköisesti. Vaalit toteutettiin suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja pohjoissaameksi.

Osana Lasten vaaleja Kuntaliitto toteutti valtakunnallisen tutkimuksen kaikille 2. luokan oppilaille. Tutkimukseen vastasi yli 4 000 oppilasta. Koululaiset pääsivät vastaamaan heidän arkeaan koskettaviin kysymyksiin. Tämän lisäksi oppilaat laativat kirjeitä omille kunnanjohtajilleen. Kirjeissä lapset pääsivät itse kertomaan, mihin haluavat kotikunnassaan vaikuttaa.

RUNSA TIE TUOTANTO TUKI VAALI- JA DEMOKRATIATYÖTÄ

Vuoden aikana tuotettiin suuri määrä tutkimus- ja tilastotietoa kuntavaaleista sekä kuntavaaleihin valmistautumista tukevaa ja taustoittavaa tietoa kunnille, ehdokkaille, äänestäjille ja medialle. Tutkittua tietoa saatiin erityisesti Kuntaliiton Eri-laistuva KuntaSuomi 2025 -tutkimusohjelmassa vuonna 2020 toteutetuista laajoista kuntalais- ja kuntapäätäjäkyselyistä, jotka tarjoavat pitkälle ulottuvia aikasarjatietoja.

Koronavirustilanteen aiheuttamia haasteita ja vaikutuksia kuntavaalien järjestämiseen kartoitettiin kunnille tehdyillä kyselyillä. Kuntaliitto julkaisi analyyseistä tiedotteita, uutisia ja visualisointeja. Niitä jaettiin myös sosiaalisessa mediassa ja mediatilaisuuksissa sekä jalkautettiin laajasti kuntakentälle.

Loppuvuonna käynnistettiin tammikuun 2022 aluevaaleihin liittyvä tietotuotanto. Ensimmäisenä vuorossa olivat ehdokasanalyysit.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

**KUNTAVALIKAMPAJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!**

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVÖITYVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELLYTYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

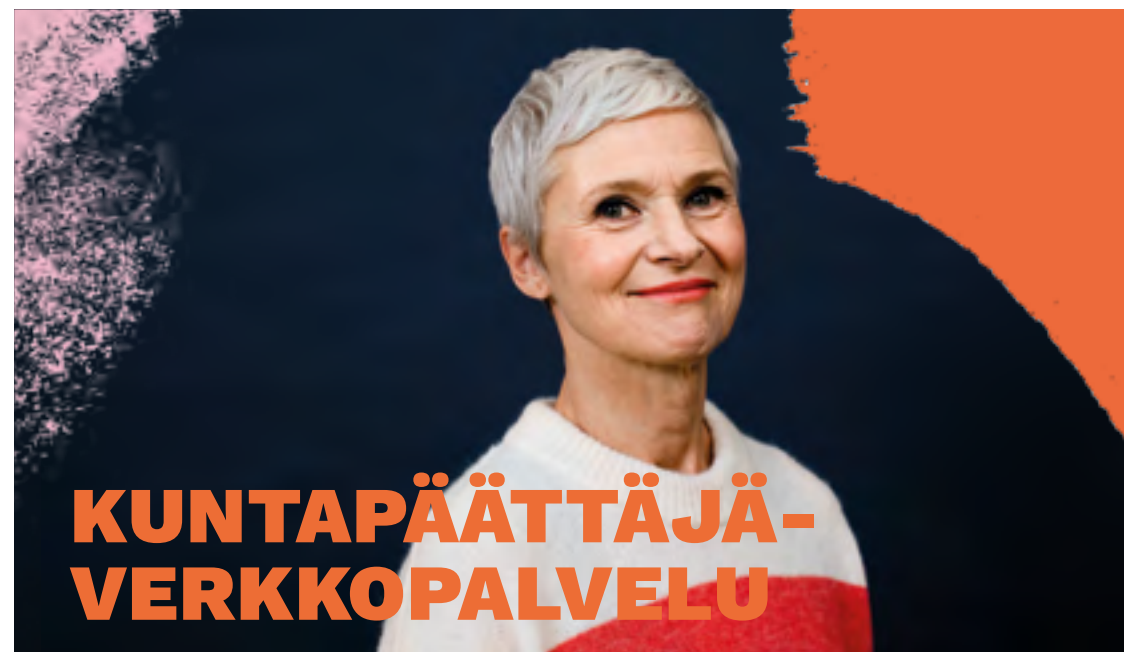
KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

KUNTAPÄÄTTÄJÄ-PALVELU AVATTIIN TUKEMAAN UUSIA LUOTTAMUSHENKILÖITÄ

Kuntaliitto ja FCG lanseerasivat vuonna 2021 verkkopohjaisen Kuntapäätäjät-oppimisympäristön kuntien luottamushenkilöille. Tavoitteena oli tarjota luottamushenkilöille tietoa ja työvälineitä kootusti yhdellä alustalla.

Samalla hanke pilotoi Kuntaliitto-konsernin sähköisen ajantasaisen tiedon ja päivittyvien palvelujen tarjoamista.

Kuntapäätäjät-oppimisympäristössä on sekä maksuttomasti käytettävissä olevaa aineistoa että FCG:n tuottamaa koulutussisältöä, johon kunta voi tilata luottamushenkilöilleen käyttöoikeuden. Kuntapäätäjät-palvelussa oli

vuoden 2021 lopussa yli 350 sisältöä kuudella eri teemapohjaisella kanavalla. Sisällöt syvennyvät seuraaviin teemoihin:

- Johtaminen ja yhteistyö
- Laki ja päätöksenteko
- Talous ja elinvoima
- Sivistys ja hyvinvointi
- Yhdyskunnat ja ympäristö
- Sosiaali- ja terveysasiat

Aineisto on luottamushenkilöiden käytettävissä koko valtuustokauden. Alustalla voidaan käydä keskustelua ja tarjota ajankohtaista tietoa suoraan luottamushenkilöille.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

**VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA**

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

VERKOSTOJA JA PALVELUJA KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN KANSSA

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

**VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA**

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

Kuntaliiton asiakkuustyön tavoitteena vuonna 2021 oli toimivan ja käytännönläheisen asiakkuusmallin muodostaminen Kuntaliiton asiakkuustyöhön. Pyrimme tunnistamaan aiempaa paremmin jäseniemme ja asiakkaidemme tarpeet ja palvelemaan heitä kohdenetusti. Arvoimme ja kehitämme asiakastyötämme jatkuvasti.

Kaupunkipoliittinen työryhmä, Kehyskuntaverkosto, Seutukaupunkiverkosto, Pienten kuntien verkosto sekä Ruotsinkielisten ja kaksikielisten kuntien verkosto muodostavat kuntien asiakkuusmallin ytimen. Sopimusasiakkailta eli sairaanhoitopiireillä, erityis- huoltopiireillä, maakuntien liitoilla, ammatillisen koulutuksen järjestäjillä sekä pelastuslaitoksilla on myös omat verkostonsa.

Kunnat ja muut kuntataustaiset organisaatiot ovat mukana myös lukuisissa toimiala- ja toimintokohtaisissa verkostoissa. Verkostojen avulla jaetaan osaamista, vertaiskokemuksia sekä vaikutetaan yhteisesti kunnille ja muille asiakkaille tärkeisiin asioihin.

Kuntaliiton toiminnan vaikuttavuuden arviointi (Owal 2022) osoittaa, että Kuntaliiton asiakaslähtöisyys ja vuorovaikutus ovat

kehittyneet viime vuosina erittäin hyvälle tasolle. Arvion mukaan toimimme moniäänisesti ja kokoamme varsin menestyksellä eri asiakasryhmien näkemyksiä ja tasapainoilemme näiden välillä. Erityisesti verkostojen toiminta nähdään onnistuneena ja vaikuttavana.

Koronapandemiasta johtuneet kokoontumisrajoitukset vaikuttivat erilaisten tilaisuuksien ja tapahtumien järjestelyihin. Kuntaliitto järjesti tai oli järjestäjäkumppanina vuosittain kymmenissä webinaareissa ja etätilaisuuksissa.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TEEMOJA KUNTA- JOHTAMISESSA EDISTETTIIN

Kestävät kunnat -ennakointiprosessi toteutettiin Uuden sukupolven organisaatiot - ja Kestävä kuntatalous -verkostojen sekä kuutoskaupunkien kanssa. Mukana oli myös edustajia Tampereen yliopistosta, Suomen ympäristökeskuksesta, Aalto-yliopistosta, VTT:sta, ympäristöministeriön Kestävä kaupunki -ohjelmasta, Malmöstä ja Uppsalasta, Kuntaliitosta ja FCG:stä.

Prosessissa visioitiin neljä skenaariota tulevaisuuden kestävästä kunnista 2030-luvulla ja ideointiin eri kokoisille kunnille lukuisia toimenpiteitä, jotka edistävät kestävämpää tulevaisuutta. Toimenpiteet ovat kunnissa hyväksi havaittuja käytäntöjä johtamisen, sosiaalisen kestävyden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden, ilmaston ja ympäristön sekä taloudellisen kestävyden rakentamiseksi.

Kuntaliitto järjesti yhteistyökumppaneiden kanssa kestävä kehityksen tilaisuuksia Teams-sovelluksessa (keke-kekkerit) keväällä ja syksyllä 2021. Nämä olivat avoimia tilaisuuksia, joissa kuntaedustajat, tutkijat, yhteistyökumppanit ja Kuntaliiton asiantuntijat keskustelivat kestävään kehitykseen liittyvistä teemoista ja jakoivat hyviä käytänteitä ja toimenpiteitä.

Uuden sukupolven organisaatiot -verkoston 6. kausi käynnistyi vuonna 2021, ja tällä kaudella kärkiteemana on kestävä kuntajohtaminen. Keskiössä on sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyden tavoitteiden yhdistäminen osaksi kuntien strategisen johtamisen viitekehystä ja toimintaa. Mukana verkostossa on 29 eri kokoista kuntaa, ympäristöministeriön Kestävä kaupunki -ohjelma ja FCG.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVALIKAMPAJAN:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

**VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA**

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

**KUNTA
LIITTO**

SDG-tavoitteiden strateginen johtaminen kaupungeissa -verkosto käynnistyi marraskuussa 2021. Verkoston muodostavat Suomen kuusi suurinta kaupunkia Espoo, Helsinki, Oulu, Tampere, Turku ja Vantaa. Lisäksi mukana ovat Uudenmaan liitto, valtioneuvoston kanslia, työ- ja elinkeinoministeriö sekä ympäristöministeriö. Hankkeen tarkoituksena on tukea päättäjiä, henkilöstöä ja sidosryhmiä Agenda2030 SDG-tavoitteiden paikallisessa toimeenpanossa ja kestävämmurroksen edellyttämän ajattelu- ja toimintakulttuuri-muutoksen aikaansaamisessa.

VERKOSTOTYÖTÄ DIGITALISAATIOYMMÄRRYKSEN KEHITTÄMISEKSI

Kuntaliiton digikehitystoimisto toteutti vuonna 2021 useita asiakasymmärrystä ja vuorovaikutusta vahvistavia toimenpiteitä, joiden tavoitteena oli lisätä kuntien tietoisuutta digikehittämisestä ja niiden digikehittämisen kykyä sekä tukea verkostomaista toimintaa.

Toiminnassa vahvistettiin erityisesti viestintää, ja kuntien digitalisaatioon liittyviä teemoja pidettiin esillä läpi vuoden aiempaa enemmän ja monimuotoisemmin.

Digikehitystoimisto järjesti Digisumpit-nimellä yhteisen viikoittaisen Teams-kokouksen kuntien digikehittäjille. Aiheina sumpeilla vuonna 2021 olivat mm. valtiovarainministeriön digikannustinavustusta saaneiden hankkeiden esittelyt, digihankinnat, tiedonhallintatyö ja kuntien yhteiskehittäminen.

Digisumppien lisäksi digikehittämisen aiheista viestittiin Yhteiset digiratkaisut -verkoston omalla Teams-kanavalla. Digisumppien aiheita nousi aktiivisesti sekä Kuntaliitosta, kunnista että sidosryhmiltä.

KUNTIEN DIGITALISAATIOA KUVAAVAN TIEDON TUOTTAMINEN JA OPAAAT

Kuntaliiton sekä Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajat KT:n yhteisessä Digitalisaatio ja työn murros -hankkeessa tutustuttiin kiinnostaviin ja onnistuneisiin digitalisaatiohankkeisiin ja tehtiin digikehittämistä näkyväksi Digia kuntatyössä -juttusarjassa sekä ”8 oppia kuntien digitalisaatiosta” -podcast-sarjassa.

Digia kuntatyössä -juttusarjan aineisto kerättiin haastattelemalla organisaatioiden johtoa, työntekijöitä ja asiakkaita. Sarja käsittää 15 tapauskuvausta eri toimialoilta ja kuntaorganisaatioista eri puolelta Suomea. Kuvaukset julkaistiin Kuntaliiton Digia kuntatyössä -verkkosivulla ja digitalisoitumista käytännön tasolla kuvaavat esimerkit ovat saaneet kiitosta kunnista.

”8 oppia kuntien digitalisaatiosta” -podcast-sarjassa eri alojen asiantuntijat jakavat konkreettisia vinkkejä digitalisaation hyödyntämisestä viestinnässä, opetuksessa, sosiaalisuudessa, nuorisotyössä, rakennetun ympäristön kehittämisessä ja terveydenhuollossa. Lisäksi

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVALIKAMPAJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

**VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA**

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

**KUNTA
LIITTO**

vieraat keskustelevalle digipalveluiden saavutettavuudesta sekä kustannuksista.

Yhdessä Suomen Podcastmedian kanssa toteutettu sarja julkaistiin mm. Spotifyssa ja FCG:n Kuntapäätäjät-alustalla. Kolmen kuukauden aikana podcastin jaksot ovat keränneet 1040 kuuntelua, mitä voi pitää ammattilaisille suunnatun podcast-sisällön kohdalla erinomaisena tuloksena.

Vuonna 2021 kuntien ostolaskudatan avaamisen ohjeistus päivitettiin ja kunnille tarjottiin

koulutusta sen hyödyntämiseen. Selvitys kuntien valmiuksista systeemiseen muutokseen ja asiakaslähtöisyyteen toteutettiin yhteistyössä strategiatoimisto Norenin kanssa. Opas avoimen lähdekoodin hankintojen tueksi toteutettiin yhteistyössä Coss ry:n kanssa. Ne julkaistaan vuonna 2022.

Lisäksi toteutimme yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa ohjeen Asiakasmaksulain pykälän 2 a toimeenpanon tukemiseksi.

”9 digiturvaan liittyvää haastetta kuntajohdolta” -selvitys toteutettiin yhteistyössä Kenno Consultingin kanssa. Aineisto on saanut kiitosta ja avannut ovia yhteistyölle. Selvitys vaikutti siihen, että digitaalisen turvallisuuden kehittäminen valikoitui syksyllä 2021 seuraavana vuonna 2022 toteutettavan kunta-valtiorajostamon teemaksi.

KUNTIEN DIGITALISAATIO- KARTOITUS JA KUNTIEN DIGITALISOINTIPÄIVÄT

Kuntien digitalisaation tilasta kertova digitalisaatiokartoitus toteutettiin yhteistyössä FCG:n kanssa keväällä 2021. Kartoituksessa esiin tulleiden tarpeiden perusteella järjestettiin syksyllä 2021 webinaari ulkopuolisen

rahoituksen hyödyntämisestä kuntien digitalisaation tueksi.

Kaksipäiväiset Kuntien digitalisointipäivät järjestettiin etätapahtumana yhteistyössä FCG:n kanssa.

DIGITAALISTA TURVALLISUUTTA EDISTETTIIN

Julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden ja kyberturvallisuuden hallinnan sekä ohjauksen kehittämiseen on panostettu kuntakentän verkostojen kautta. Verkostoja ovat Kuntakentän tietoturvavastaavien verkosto, Kuntien tietosuojavastaavien verkosto sekä Turvallinen ja kriisinkestävä kunta.

Julkisen hallinnon kokonaiskuvan hahmottamista edistettiin. Turvallisuuteen liittyen järjestettiin vuoden 2021 aikana teematilaisuuksia, kuten kuntakentän tietoturva- ja tietosuojavastaavien ajankohtaispäivät sekä kuntien kyberturvallisuuspäivät.

Kuntakenttä on kokenut verkostoitumisen ja eri verkostojen ajankohtaisten asioiden vaihtamisen merkitykselliseksi. Se edesauttaa myös digitaalisen turvallisuuden osa-alueiden asiantuntijoiden työtä.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVALIKAMPAJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

**VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA**

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

**KUNTA
LIITTO**

AJANKOHTAISWEBINAARIT TALOUSTORSTAI JA TYÖLLISYYSTIISTAI, SOTE-STUDIO JA LASTENSUOJELUTUNTI JAKOIVAT TIETOA

Vuosina 2016 ja 2018 käynnistyneet Taloustorstai ja Työllisyystiistai ovat löytäneet paikkansa merkittävänä omien aihealueidensa ajankohtaistiedon kanavana. Tässä on onnistuttu kehittämällä kanavia rohkeasti omaan suuntaansa todettujen tarpeiden pohjalta. Taloustorstain vahvuutena ovat kuntataloustiimin asiantuntijoiden ajankohtaiskatsaukset kuntien taloushallinnossa työskenteleville.

Työllisyystiistaista on kehittynyt alan asiantuntijoiden keskustelufoorumi, jolla vierailevat poliittiset päätöksentekijät, ministeriöiden virkamiehet ja kuntien työllisyyspalveluista vastaavat henkilöt. Sen kuulijakunta koostuu kuntien lisäksi TE-toimistojen ja työ- ja elinkeinoministeriön työllisyysasiantuntijoista.

Myös Sote-studio sekä Lastensuojelutuntiohjelman verkkolähetykset jatkuivat.

AUTOMAATTISEEN TALOUSRAPORTOINTIIN SIIRTYMINEN LISÄSI TUENTARVETTA

Vastuu kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen keräämisestä siirtyi Tilastokeskukselta Valtiokonttorille vuonna 2021. Samalla kuntia ja kuntayhtymiä kannustettiin automatisoi-

maan talousraportointinsa. Uudistus tarkoitti käytännössä sekä sisällöllisiä, järjestelmätieteellisiä että toiminnallisia muutoksia, tarkempia tietosisältöjä ja uusia raportointitapoja.

Kuntaliitolla on ollut usean vuoden ajan keskeinen rooli talousraportoinnin automatisoinnissa valtiovarainministeriön, Tilastokeskuksen ja Valtiokonttorin rinnalla. Kuntaliiton

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

**VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA**

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

asiantuntijat ovat mm. laatineet ja nimenneet kuntien ja kuntayhtymien automatisoidun talousraportoinnin käsikirjan (AURA).

Uudistuksen voimaantulo ja muutosten konkretisoituminen vuonna 2021 ovat edellyttäneet Kuntaliitolta merkittävää tukea niin kunnille kuin Valtiokonttorille. Ilman Kuntaliiton asiantuntijoiden työpanosta, raportoinnin tuntemusta, luokitusten perusteellista osaamista ja asiakaspalvelua kunnille vuoden 2021 tiedonkeruiden laatu olisi ollut merkittävästi toteutunutta heikompaakaan eikä aikatauluja olisi pystytty pitämään.

SAMANKALTAISET KUNNAT -TUTKIMUSHANKE ETENI

Samankaltaiset kunnat (SAKU) on Kuntaliiton tutkimushanke, jossa on selvitetty tilastollisen menetelmän avulla, mitkä ja miten eri tekijät selittävät kuntien välisiä kustannuseroja tietyissä tutkimuskohteiksi valituissa peruspalveluissa (varhaiskasvatus, perusopetus). Tutkimustulosten perusteella malli tarjoaa jokaiselle kunnalle mahdollisimman samankaltaiset verrokkikunnat valittujen olosuhde- ja päätöstekijöiden perusteella.

SAKU-hankkeesta saadut tulokset auttavat tunnistamaan paremmin kuntien välisten kustannuserojen syitä ja vertailemaan laajemmin kuntia niiden ominaisuuksiin perusteella. Hankkeessa tehty työ tarjoaa myös pohjaa tehokkuusvertailulle sekä menetelmä- ja lopputulostietoutta kuntien rahoitusjärjestelmän kehittämiseen.

UUSI ILMAVA-VALMENNUS KUNTAJOHDON KOULUTUKSEEN

Pilotoimme vuonna 2021 kuntien ilmastojohtamisen valmennusta ILMAVA-hankkeella. Kuntien ilmastojohtamisella edistämme ilmastotyön vaikuttavuutta ja tuemme näin kuntien ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Kuntien ylimmälle luottamus- ja viranhaltijajohdolle tarkoitettuun pilottihankkeeseen osallistuivat Asikkala, Forssa, Heinola, Hollola, Hämeenlinna, Hämeenkyrö, Imatra, Lahti, Tampere, Tornio, Turku, Porvoo ja Padasjoki. Järjestimme ILMAVA-hankkeen yhteistyössä Lahden ympäristöpääkaupunkivuoden kanssa. Valmennuksen järjestämistä tukivat ympäristöministeriö, Sitra, Kuntarahoitus ja Kestävä Lahti -säätiö.

KOULUTUS PALVELUNA -HANKKEESSA VAHVISTETTIIN YHTEISTYÖTÄ ERI ALUEILLA

Kuntaliitto toteutti Koulutus palveluna -hankkeen (KOPA) vuosina 2020–2021. Tavoitteena oli etsiä ratkaisuja koulutuksen saatavuuden ja saavutettavuuden haasteisiin. Verkostohankkeeseen osallistui 13 pilottialuetta eri puolilta maata. Kehittämishankkeen taustalla oli väestömuutoksiin, työelämän tarpeisiin ja talouteen liittyvät haasteet ja muutosilmiöt.

Tarkoituksena oli löytää uusia, monimuotoisia koulutuksen järjestämisen malleja, jotka olisivat myös taloudellisesti kestäviä. Oletuksena oli, että ratkaisuja löydettäisiin digitalisaation ja erilaisten yhteistyömallien kautta.

Mukana olleet 13 pilottialuetta kehittivät omista tarpeistaan lähteviä yhteistyömalleja alueen koulutuksen saatavuuden ja laadun turvaamiseksi. Pilottien kehittämistyössä tarkasteltiin erityisesti perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen sekä vapaan sivistystyön järjestämistä.

Toisen asteen koulutuksessa pilottialueet kehittivät eri tavoin opiskelijaa lähellä toteu-

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

**VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA**

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVÖITYVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

**KUNTA
LIITTO**

tettavaa koulutusta yhteistyössä kuntien ja työelämän kanssa. Tälle yhteistyölle ei ole lainsäädännöllistä estettä, mutta se vaatii osapuolten, oppilaitosten, kuntien ja työelämän sitoutumista, työtä ja tahtoa.

Havaintona oli, että nykyinen rahoitusjärjestelmä ei tunnista eri koulutusmuodot tai kantarajat ylittävää yhteistyötä koulutuksen järjestämisessä eikä edistä sitä. Eri koulutusmuotojen opetushenkilöstön välistä yhteistyötä vaikeutti myös erilaiset työajat ja virkaehtosopimukset.

Etä- ja verkko-oppiminen on toisella asteella jo laajasti käytössä. Sen sijaan perusopetuksen lainsäädännössä etäopetus on toistaiseksi hyvin rajoitettua. KOPA-hankkeessa nousikin vahvasti esiin tarve selvittää etäopetuksen mahdollisuuksia myös perusopetuksessa.

Pilottialueet kokivat, että alueellinen yhteistyö vahvistui hankkeen aikana. Niiden tavoittelemat yhteistyömallit luokiteltiin hankkeessa tason mukaan kolmeen ryhmään: verkostomaiseen, toiminnalliseen ja rakenteelliseen yhteistyöhön. Eri tasojen määritelmät auttavat tunnistamaan erilaisiin tarpeisiin ja erilaisille alueille soveltuvia malleja. Myös ymmärrys koulutus palveluna -näkökulmasta ja monimuotoisista järjestämisen tavoista lisääntyi. Hankkeen kokemusten perusteella loppuraporttiin lisättiin vinkkilista alueellisen ja paikallisen yhteistyön rakentamiseen.

Koulutus palveluna -hanke nosti keskusteluun koulutuksen järjestämisen ajankohtaiset teemat, joiden käsittely jatkuu myös hankkeen jälkeen. KOPAssa työstettyjä kysymyksiä on jo ollut nähtävissä koulutuspoliittisissa linjauksissa.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

**VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA**

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

PALVELULUPAUS AMMATILLISEN KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJILLE

Ammatillisen koulutuksen kuntataustaiset järjestäjät ovat yksi Kuntaliiton keskeisistä asiakasryhmistä. Koulutusorganisaatioiden ylimmän johdon edustajat muodostavat Areena-verkoston, johon kuuluu yli 40 ammatillisen koulutuksen järjestäjää. Kuntaliitto koordinoi Areena-verkosta ja tarjoaa sille asiantuntijatukea.

Kevään 2021 aikana työstimme Kuntaliitossa ammatillisen koulutuksen järjestäjien asiakkuustyötä, jonka tuloksena oli palvelulupaus ammatillisen koulutuksen järjestäjille. Palvelulupaus kokoaa Areena-verkoston kehittämisen sekä Kuntaliiton palveluiden ja asiakkuustyön keskeiset tavoitteet tuleville vuosille. Palvelulupaus määriteltiin yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Palvelulupausta työstettäessä tunnistettiin myös ammatillisen koulutuksen kannalta tärkeitä teemoja. Näitä ovat mm. työvoiman tarve ja kohtaanto, sivistystehtävän painoarvo kunnissa sote-uudistuksen myötä, väestönkehitys ja pienenevät ikäluokat sekä ammatillisen koulutuksen maine.

Palvelulupaus jäsentää asiakkaillemme, millä eri tavoin Kuntaliitto heitä palvelee ja mitkä ovat erityisiä vahvuksiamme. Asiakkaiden kuuleminen myös vahvisti näkemystä, että Areena-verkosto on heille tärkeä tiedonsaannin ja vuoropuhelun foorumi.

KUNTADEMOKRATIAA KEHITETTIIN VERKOSTOISSA

Vuonna 2015 perustettu Kuntademokratiaverkosto jatkoi myös vuonna 2021 toimintaansa poikkeusajalta tutuksi tulleilla webinaareilla.

Niiden teemoina olivat muun muassa, miten päätösten vaikutusten ennakoarvioinnilla voitaisiin vahvistaa sosiaalisesti kestävää päätöksentekoa. Muista teemoista voi mainita avoimen hallinnon ja neljännen sektorin ja kunnan vahvemman vuoropuhelun.

Kuntaliitto koordinoi myös Demokratiakuukosten verkostoa. Kuuden suurimman kaupungin verkosto pyrkii tukemaan jäsenkaupunkien demokratiaa ja osallisuutta kehittäviä asiantuntijoita heidän työssään, jakamaan tietoa kaupunkien hyvistä käytännöistä ja nostamaan esille uusia demokratiainnovaatioita.

Demokratiapäivää vietettiin 13.10.2021. Teemana oli Luottamuksen ja avoimuuden kunta, ja tilaisuudessa jaettiin Avoimen hallinnon Demokratiatunnukset. Demokratiapäivää seurasi verkossa noin 400 osallistujaa

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

**KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVÖITYVÄT**

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELLYTYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA EU-EDUNVALVONTA TERÄVÖITYVÄT

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

**KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVÖITYVÄT**

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELTYTYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

**KUNTA
LIITTO**

Toinen koronavuosi sujui kansainvälisissä kokouksissa etäyhteyksin jo rutiinilla. Pandemia oli osoittanut, kuinka tärkeää kansainvälinen yhteistyö on poikkeustilanteessa.

EU-edunvalvonta näkyi vahvasti niin luottamushenkilöiden kuin asiantuntijoidenkin työpöydillä. Kuntaliiton asiantuntijat osallistuivat CEMRin työryhmien kokouksiin ja lausuntojen valmisteluun etäyhteyksin.

Edunvalvonnan painopisteitä olivat edelleen EU:n vihreän kehityksen ohjelman toteutus ja komission julkaisemaan ilmasto/55-valmiuspakettiin vaikuttaminen, mikä aloitettiin Euroopan parlamentin ja EU-neuvoston suuntaan Suomen ja Kuntaliiton kantojen pohjalta. Syksyllä painottuivat voimakkaasti komission energiaan liittyvät esitykset, joiden käsittely jatkuu myös tänä vuonna. EU:n ohjelmakausi 2021–2027 saatiin käyntiin.

Pandemiakriisistä selviytymiseen perustetun elpymis- ja palautumistukivälineen toteutumisen onnistumisessa korostettiin paikallistason merkitystä.

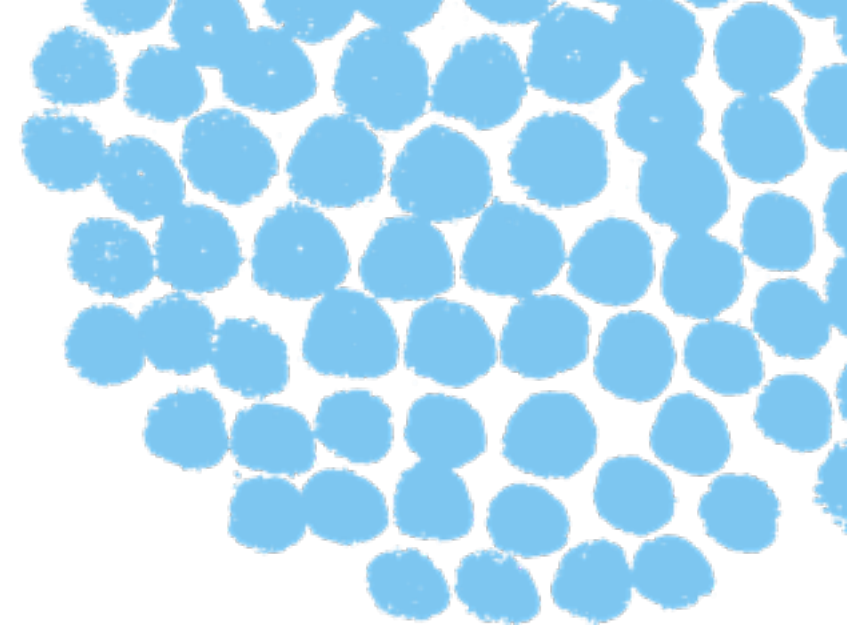
Brysselin toimisto sai uuden johtajan syyskuussa edellisen johtajan siirtyessä vetämään

Kuntaliiton EU-edunvalvonnan koordinaatiota Helsinkiin. Panostimme niin aluetoimistoyhteistyöhön kuin EU-parlamenttivaikuttamiseen. Lisäksi Brysselin toimisto perusti Brysselin suomalaisten EU-toimistojen digiverkoston, jonka toiminta käynnistyi vauhdilla.

Kuntaliitto toimii EU:n alueiden komitean Suomen valtuuskunnan sihteeristönä ja vaikutti strategiansa mukaisesti EU-edunvalvonnan painopisteisiin komitean lausuntotyössä. Valtuuskuntaan kuuluu yhdeksän varsinaista jäsentä ja yhdeksän varajäsentä, joiden mandaatti perustuu edellisten kuntavaalien tuloksiin.

Ihmisoikeus-, oikeusvaltio- ja lähidemokratiateemat ovat ajankohtaisempia kuin koskaan. Vaikutamme aktiivisesti näiden puolesta Euroopan johtavan ihmisoikeusjärjestön Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressissa, jonka Suomen valtuuskunnan sihteeristönä Kuntaliitto toimii. Suomea edustaa viisi varsinaista jäsentä ja viisi varajäsentä Suomen kunnista ja maakunnista.

Kesäkuussa järjestettyjen kuntavaalien myötä alueiden komitean, Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin, CEMRin

ja UCLG:n luottamushenkilöedustuksiin tuli muutoksia. Osittain uusilla kokoonpanoilla edunvalvontatyö jatkui tiiviinä koko loppuvuoden.

Syksyllä aloitimme kuntien ja maakuntien kanssa yhteisen kansainvälisen toiminnan vaikuttavuuden mittaaminen -kokonaisuuden, joka osoittautui mielenkiintoiseksi ja monipuoliseksi. Verrokkeja ei ole juuri tarjolla, joten rakennamme kuntien EU- ja kansainvälisistä asioista vastaavien asiantuntijoiden kanssa verrattain uuden tavan tarkastella kuntien kansainvälistä työtä. Loppuvuonna suunnittelimme jo vuotta 2022, joka on Kuntaliiton Brysselin toimiston 30-vuotisjuhlavuosi.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVÖITYVÄT

**RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021**

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELLYTYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

**KUNTA
LIITTO**

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA VUONNA 2021

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

**RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021**

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELLYTYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

Myös Kuntaliiton ruotsinkielistä toimintaa kuten tapaamisia, koulutuksia, konferensseja, asiakasneuvontaa ja edunvalvontaa toteutettiin pandemian takia pitkälti digitaalisesti. Muutoksessa on ollut myös etunsa, sillä osallistuminen verkostokokouksiin ja koulutuksiin on ollut helpompaa.

Ruotsinkieliselle koulutustoiminnalle vuosi 2021 oli ennätysellinen sekä taloudellisesti että osallistujien määrässä mitattuna. Koulutustoiminta siirrettiin FCG:lle 1.1.2022.

Kommuntorget-lehti siirtyi vuoden 2021 alusta KL-Kustannukselle, ja siltä ilmestyi vuoden aikana ennätysmäärä (45) uutiskirjeitä, jotka lähetettiin noin 2000 tilaajalle viikoittain.

Folktingetin kanssa tehtiin yhteistyötä ns. VPS-ryhmässä (Vård på Svenska – Hoitokielinä ruotsi) ja julkaistiin tukiaineistoa kaksikielisten hyvinvointialueiden valmistelua varten. Näille hyvinvointialueille luotiin myös verkosto.

Ulf Stenman aloitti yksikön johtajana 1.5.2021, ja Karin Ihalainen valittiin Kielisaareke-hankkeen johtoon. Hanketta rahoittaa Svenska Kulturfonden, ja se keskittyy yksikielisiin suomenkielisiin kaupunkeihin, joissa on ruotsinkielisiä koulutusyksiköitä. Hanke on kaksivuotinen.

Ruotsinkielinen tiimi on osallistunut aktiivisesti uuden kansalliskielistrategian laatimiseen. Laajassa ja hyvin laaditussa strategiasa näkyy sekä VPS-ryhmän että Kielisaareke-hankkeen tekemän työn merkitys.

Ruotsinkielinen neuvottelukunta sekä ruotsin- ja kaksikielisten kuntien verkosto ovat osallistuneet edunvalvontaan laatimalla lausuntoja meneillään olevista uudistuksista ja lainsäädäntötyöstä. Tärkeitä esille nostettuja aiheita ovat olleet sosiaali- ja tervey-

denhuollon uudistus, työllisyysuudistus, maankäyttö- ja rakennuslain muutokset sekä tulevaisuuden kestävät kunnat.

Ruotsinkielisen toiminnan asiantuntijat laativat yhteistyössä ruotsin- ja kaksikielisten kuntien sekä yksikön yhteistyökumppaneiden kanssa omat tavoitteensa kaksikieliselle Kuntaliitolle liiton strategian pohjalta. Tavoitteet, jotka korostavat kielellistä kestävyyttä kilpailuetuna esitellään ja toteutetaan toimintavuonna 2022.

Kuntaliitto tekee aktiivista kansallista ja pohjoismaista yhteistyötä mm. ministeriöiden, Svenska Finlands Folkting -järjestön, Ahvenanmaan kuntaliiton, pohjoismaisten kuntaliittojen, Göteborgin Kvalitetsmässan-konferenssin ja ajatushautomo Magman kanssa.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

**VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE**

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

Vaikuttavuuden arviointi valmistui: **LUOMME HYVIÄ EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE**

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

**VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE**

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

Loppuvuodesta 2021 toteutettiin Owl Group Oy:n kanssa Kuntaliiton toiminnan sekä strategian vaikuttavuuden arviointityö. Työssä selvitettiin, tekeekö Kuntaliitto oikeita asioita, teemmekö asiat oikein ja tuotammeko arvoa asiakkaillemme ja yhteiskunnalle.

Tulosten mukaan Kuntaliiton vaikuttavuus syntyy systemisesti kuntien tarpeiden ennakoinnin ja toimialaosaamisen yhdistämisestä. Vuonna 2020 uudistetun strategian arvioitiin vastaavan pääosin hyvin kuntien tarpeisiin ja luovan hyvät edellytykset kuntien tukemiseen yhteiskunnallisessa muutoksessa. Varsinkin viime vuosina Kuntaliiton arvioitiin ottaneen aiempaa useammin aktiivisen kehittäjän roolin perinteisen edunvalvojaroolin rinnalla.

Kuntaliiton Yhdessä-toimintamallin arvoitiin tuovan asiakas- ja sidosryhmätyölle rakennetta ja yhdenmukaistavat toimintaa.

Arvioinnin mukaan vahvuudeksemme nähdään etenkin käytännöllinen asiantuntijatyö. Vahvuutemme on kumppanuuksien ja verkostojen koordinoinnissa ja hyödyntämisessä. Erityisesti kuntatyypeittäin rakennettua verkostoa pidettiin hyödyllisinä. Asiakaslähtöisyytemme ja vuorovaikutuksemme ovat kehittyneet viime vuosina paljon ja niitä pidetään pääasiassa erittäin hyvätasoisina.

Kunnat pitävät neuvontapalvelua vaikuttavimpana palveluna. Palvelumme ovat pääasiassa tarpeisiin vastaavia.

Arviointityön lopputuloksena esitettiin useita toimenpiteitä vaikuttavuuden parantamiseksi. Ne otetaan lähtökohdaksi vuoden 2022 alussa käynnistyvässä strategian uudistamistyössä.

Toimenpide-ehdotuksina mainittiin esimerkiksi strategisten teemojen ja toimenpiteiden

entistä vahvempi segmentointi sekä kehittäminen yhä enemmän yhteistyössä kuntien kanssa. Useissa edunvalvonnan tapauksissa Kuntaliitto voisi tuoda esiin vaihtoehtoja yhden kannan sijaan.

Tärkeimmiksi teemoiksemme tunnistettiin tulevaisuuden kunnan määrittely, digitalisaatio, työvoiman saatavuus, kuntademokratia ja kestävä kuntatalous.

Raportissa todettiin myös, että kunnat tarvitsevat pikaista tukea hyvinvointialueuudistuksen tuomaan murrokseen: sekä tulevan tilanteen konkretisointia että operatiivista tukea. Lisäksi Kuntaliiton tulisi haastaa kuntien johtamista: myös kunnissa tulee alkaa toimia rajoja ylittävästi.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

**UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA**

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA TYÖSKENTELYKULTTUURIA

**KUNTA
LIITTO**

Vuoden 2021 alusta Kuntaliitossa alettiin työskennellä uudessa organisaatorakenteessa. Muutoksen tavoitteena oli selkeyttää ja yhdenmukaistaa Kuntaliiton organisoitumista ja johtamista, lisätä resurssien joustavaa käyttöä sekä vahvistaa asiakkuus- ja verkostotyötä, jotta kykenemme vastaamaan eriytyvien kuntien tarpeisiin entistä paremmin.

Uusi organisaatio jakautuu seitsemään substanssiryhmään sekä johtajistoon ja toimitusjohtajan esikuntaan. Toimitusjohtajan esikunnassa on neljä yksikköä.

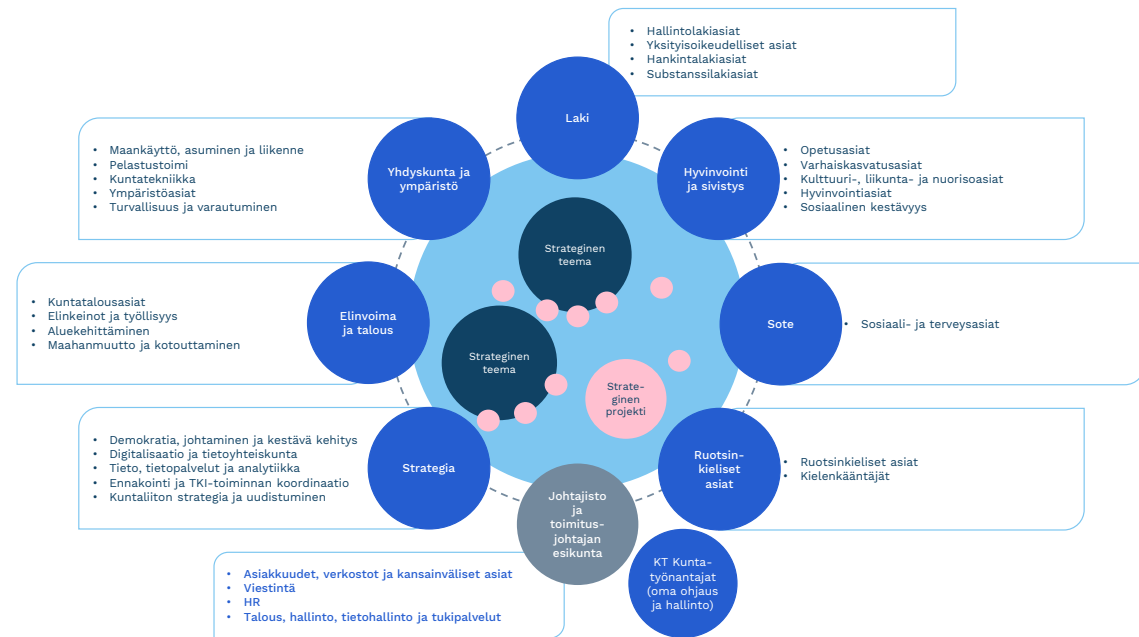
Henkilöstön kokonaismäärään vaikutti mm. se, että heinäkuussa 2021 KT Kuntatyönantajat irtautui Kuntaliitosta. Suomen Kuntaliitto ry:n palveluksessa olleet KT Kuntatyönantajien ja Avaintyönantajat AVAIN ry:n tehtävissä työskennelleet työntekijät siirtyivät liikkeen luovutuksella Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n palvelukseen niin sanotusti vanhoina työntekijöinä entisiin ehdoin.

Kuntaliiton henkilöstömäärä oli 195 (vakituista 167 ja määräaikaisia 28) joulukuussa 2021 KT:n irtautumisen jälkeen. Vastaavat luvut joulukuussa 2020 olivat 155 ja 25, yhteensä 180. Henkilöstökulut muodostavat yli puolet

Kuntaliiton kaikista kustannuksista. Henkilöstökulut olivat 14,8 miljoonaa euroa (pl. KT:n osuus 1.–6.2021) vuonna 2021, kun ne edellisellä vuonna olivat 14,3 miljoonaa euroa (pl. KT). Henkilöstön ikä- ja sukupuolirakenne on pysynyt entisen kaltaisena. Määräaikaiset työntekijät työskentelivät joko sijaisina tai

osittain tai kokonaan rahoitettavissa projekteissa.

Vuonna 2021 Kuntaliiton palvelukseen tuli 21 uutta vakituista työntekijää. Vanhuuseläkkeelle siirtyi 7 ja palveluksesta erosi 17 työntekijää. Henkilökunnan keski-ikä oli

Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVALIKAMPAJAN:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

**UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA**

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

vuoden 2021 lopussa 48,5 vuotta. Kuntaliiton työntekijöistä 74 prosenttia on naisia. Henkilökunnasta 46 prosenttia on ollut Kuntaliiton palveluksessa alle viisi vuotta, 21 prosenttia 6–10 vuotta.

Kuntaliitto on kaksikielinen organisaatio. Ruotsinkielinen toiminta on organisoitu verkostoksi. Svenska Gruppen kehittää ruotsinkielistä toimintaa sekä palvelee sidosryhmiä ruotsiksi. Jokaiseen yksikköön on nimetty henkilöitä, joiden tehtävänä on vastata yksikön ruotsinkielisestä palvelusta, ja jotka ovat sitoutuneet neuvomaan ja palvelemaan ruotsin kielellä.

KUNTALIITTOILAISET OVAT TYTYVÄISEMPIÄ TYÖHÖNSÄ KUIN SUOMALAISET KESKIMÄÄRIN

Loppuvuodesta 2021 toteutettu Parempi Työyhteisö (ParTy)@ -kysely osoitti, että kuntaliittolaiset ovat selvästi tyytyväisempiä työhönsä kuin suomalaiset keskimäärin. Kuntaliittolaiset arvostavat kyselyn mukaan työyhteisössään etenkin johdon toimintaa, kehittämisaktiivisuutta sekä esihenkilötyötä.

Työ Kuntaliitossa koetaan usein kiireiseksi ja kuormittavaksi, mutta työhön ollaan hyvin sitoutuneita. Hyvin suuri osa ParTy-kyselyyn vastanneista kertoi suosittelevansa työantajaansa mielellään ystävälleen.

UUSIKSI KEHITTÄMIS- KOHEIKSI VAIKUTTAVA HYBRIDITYÖSKENTELY JA VALMENTAVAT TAIDOT

Toisena koronavuotena työskenneltiin tehokkaasti etänä. Henkilöstön osaamista ja hyvinvointia kehitettiin: strategisesti tärkeiden osaamisten nyky- ja tavoitetilaa kartoitettiin ensimmäisellä koko liiton laajuudella osaamiskeskustelukierroksella. Strategisiksi osaamisiksi on tunnistettu asiakas- ja verkosto-osaaminen, ennakointi-, kehittämis- ja projektiosaaminen, vaikuttamis- ja kestävän kehityksen osaaminen sekä tiedon hallinnan osaaminen ja valmentava johtaminen. Osaamiskeskusteluissa tunnistettuihin oppimistarpeisiin on vastattu kehittämällä erilaisia oppimisen menetelmiä, tarjoamalla mentoointia sekä lisäämällä työssä oppimista.

Vuoden 2021 lopussa käynnistettiin Kuntaliitto Akatemia, kaksivuotinen sisäinen kou-

lutusohjelma, jossa Kuntaliiton toiminta- ja johtamiskulttuuria uudistetaan sekä yksilö- että organisaatiotasolla systemaattisesti. Akatemia jatkaa organisaation uudistamista, tavoitteena entistä vaikuttavampi, rohkeampi ja proaktiivisempi Kuntaliitto.

Kuntaliitto toimii yhä enemmän virtuaalisesti. Pandemian pakottamasta etätyöskentelystä ollaan siirtymässä joustavaan hybridityöskentelyyn, ja uutta normaalia työskentelytapaa kehitetään yhdessä.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI
LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVAALIKAMPANJA:
KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA
KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN
KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA
EU-EDUNVALVONTA TERÄVÖITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA
VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI
VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ
EDELLYTYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN
TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA
TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

TOINEN KORONAVUOSI LÖI LEIMANSA EDUNVALVONTAAN

KUNTAVALIKAMPAJA: KAIKEN TAKANA ON KUNTA!

VERKOSTOJA JA PALVELUJA KEHITETTIIN YHDESSÄ KUNTIEN KANSSA

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA EU-EDUNVALVONTA TERÄVOITYIVÄT

RUOTSINKIELINEN TOIMINTA VUONNA 2021

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI VALMISTUI: LUOMME HYVIÄ EDELITYKSIÄ KUNTIEN KESTÄVÄN TULEVAISUUDEN RAKENTAMISELLE

UUSI ORGANISAATIO, HYVINVOIVA HENKILÖSTÖ, KOHTI UUTTA TYÖSKENTELYKULTTUURIA

KUNTALIITON TALOUS VUONNA 2021

Vuosikertomuksen talousluvut käsittävät Kuntaliiton luvut vuodelta 2021 ilman Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n osuutta. Kuntaliiton varainhankinta perustuu sääntöjen mukaiseen ja valtuuskunnan hyväksymään jäsenmaksuun, jonka suuruus oli 17,1 miljoonaa euroa (17,1 miljoonaa euroa vuonna 2020). Kuntayhtymät maksoivat lisäksi jäsenmaksu- rahoitteista palvelua vastaavista palveluista erillistä palvelumaksua, jonka suuruus oli 1,6 miljoonaa euroa (1,6 miljoonaa euroa).

Suurimmat kuluerät muodostavat henkilöstökulut 14,8 miljoonaa euroa (14,3 miljoonaa euroa), ulkopuoliset palvelut 4,2 miljoonaa euroa (5,1 miljoonaa euroa) ja ICT-kulut 2,7 miljoonaa euroa (2,3 miljoonaa euroa), josta kehityshankkeiden osuus vuonna 2021 oli vajaa puolet.

Toiminnallinen tulos oli 0,1 miljoonaa euroa alijäämäinen (-0,7 miljoonaa euroa). Koronapandemiasta johtuvat jo toista vuotta jatkuneet liikkumis- ja kokoontumisrajoitukset aiheuttivat sen, että varsinkin matka-, tapahtuma- ja erilaisiin tilaisuuksiin liittyvät asiantuntijakulut samoin kuin muut henkilöstökulut jäivät huomattavasti budjetoitua pienemmiksi.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan nettotuotot 7,6 miljoonaa euroa (7,2 miljoonaa euroa) olivat vuonna 2021 jälleen poikkeuksellisen suuret johtuen pääomamarkkinoiden koko vuoden kestäneestä suotuisasta kehityksestä. Neljästä korona-aallosta huolimatta maailman talouden kasvu oli vahvaa. Inflaatio palasi vuonna 2021 laajalla rintamalla. Korot nousivat vuoden aikana, mutta ne olivat reaalisesti edelleen poikkeuksellisen matalat suhteessa talouden aktiviteettiin ja inflaatioon. Koska nämä matalat reaalikorot nostivat osakkeita, viime vuodesta tuli sijoitusmarkkinoilla loistava osakevuosi. Kuntaliiton sijoitussalkun arvo nousi vuoden alusta 10,3 %. Kuntaliiton hallitus hyväksyi lokakuun kokouksessaan päivitetyn sijoituspolitiikan, jonka mukaan Kuntaliiton sijoitussalkkuun voidaan hankkia tulevaisuudessa myös vaihtoehtoisia sijoituksia tasapainottamaan korkosijoituksista saatavaa matalahkoa tuottoa. Sijoitussalkun markkina-arvo 31.12.2021 oli 85,3 miljoonaa euroa (77,3 miljoonaa euroa).

Kuntaliiton tilinpäätöksen tulos on 7,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen (6,5 miljoonaa euroa). Taseen loppusumma 31.12.2021 oli 126,0 miljoonaa euroa (116,5 miljoonaa euroa). Suomen Kuntaliitto ry:llä ei ollut vuonna 2021 rahoituslaitoslainoja.

Kuntaliiton kassavirta ja maksuvalmius olivat koko vuoden 2021 erinomaiset. Tarkempia tietoja Kuntaliiton taloudesta saa vuoden 2021 tilinpäätöksestä.

Kuntaliiton vuosikertomus 2021

Helsinki 2022

**KUNTA
LIITTO**

Taina Väre

Kuntaliiton pienten kuntien neuvottelukunta

Toimintakertomus 2021

Vuosi 2021 oli vuonna 2018 asetetun neuvottelukunnan viimeinen toimintavuosi ja Covid 19-pandemian vuoksi toinen poikkeuksellinen vuosi. Länsi-Suomeen (Evijärvi, Kaustinen, Pietarsaari) suunniteltu syksyn retkikokous jouduttiin perumaan koronatilanteen pahenemisen vuoksi, joten kaikki neuvottelukunnan kokoukset pidettiin etäkokouksina.

Pienten kuntien neuvottelukunnan puheenjohtajana on toiminut Lestijärven kunnanjohtaja Esko Ahonen, joka jäi ansaituille eläkepäiville vuonna 2021. Varapuheenjohtajana on toiminut Evijärven kunnanvaltuuston jäsen Lasse Vertanen. Neuvottelukunnan toiminnasta ja käytännön järjestelyistä vastasi erityisasiantuntija Taina Väre yhdessä varatoimitusjohtaja Timo Reinan kanssa.

Neuvottelukunnan kokoukset

Neuvottelukunnan keskeisenä tehtävänä on välittää tietoa pienkuntien erityisongelmista liiton edunvalvonta- ja kehittämistoiminnan pohjaksi. Juoksevien asioiden lisäksi kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita, mm. sote-uudistuksen etenemistä, kuntataloutta sekä käynnissä olevia muita uudistuksia. Neuvottelukunta keskusteli yhteistyöstä pienten kuntien verkoston kanssa mm. edunvalvonnan vahvistamisesta. Vuonna 2021 neuvottelukunta kokoontui 3 kertaa.

Neuvottelukunnan kokous 1/2021 18.6.2021, klo 15.00 – 16.36, Teams

Timo Reinan ajankohtaiskatsaus ja keskustelu:

- Huolena on tuleva palveluverkko pienissä kunnissa sekä olemassa olevien kiinteistöjen käyttö tulevaisuudessa.
- Perusmalli mahdollistaa maakunnan päätösvaltaa, ennakoitavuutta ja suunnitelmallisuutta, mutta maakuntaverossa on vielä paljon kysymyksiä.
- Miten digitalisaatiota ja sen kehittämisrahoituksen hyödyntämistä voidaan edistää ja saada aikaan kustannussäästöjä?

Erityisasiantuntija Jari Seppälän puheenvuoro kuntien luottamushenkilöiden perehdytyksestä ja keskustelu:

- Kuntaliiton sivut avautuvat 3/2021 ja sivut täydentyvät sen jälkeen.
- Perehdyttämisessä tärkeää on hyvien käytäntöjen siirto, ennakointi ja uudistuminen ja tarvitaan sekä ns. veteraanikuntapoliitikkojen kokemusten että uusien näkökulmien ja toimintamallien esille nostamista.

Maaseudun kehittäminen

- **Maaseudun INFRA- verkoston** päätösseminaari ”Elävä maaseutu tarvitsee toimivan infran” 15.2.2021.
- **Maatalouden lomitussäädännön uudistaminen:** Marinin hallitusohjelmaan liittyvä valtioneuvoston käynnistämä parlamentaarinen selvitystyön lopputulemana todetaan, että ns. monialaisen maakunnan valmistelua ei jatketa.
- **Luonnon virkistyskäyttöstrategian laatiminen:** Marinin hallitusohjelmaan sisältyvä kansallisen luonnon virkistyskäyttöstrategian laatiminen on käynnistynyt. Strategiatyön ohjausryhmässä Kuntaliiton edustajina ovat Taina Väre ja Miira Riipinen/Tommi Maasilta.
- **Tiedoksi lausuntokierroksella olevia uudistuksia ja muita asioita:**
 - Luonnos HE eduskunnalle laiksi jokamiehenoikeuden nojalla luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta
 - HE eduskunnalle laiksi valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista
 - Arviomuistio postilain muutoksista
 - Fossiilittoman liikenteen tiekartta -luonnos VN:n periaatepäätökseksi kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä
 - Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma 2021-2032 –suunnitelma- luonnos ja vaikutusten arviointi. *Huom. Kokouksen jälkeen Kuntaliiton lausuntoon lisättiin tekstiä matkailuun liittyvän pyöräilyinfran tarpeista.*

Neuvottelukunnan ajankohtaiset asiat

- Koronan aiheuttamat haasteet Lapissa raja-alueilla, jossa rajaliikennettä koskevat rajoitukset vaikuttavat perheiden arkeen ja rajakauppaan.
- Keskustelu vedenottamoista ja kunnan vastuista pohjavesien suojelussa.
- Keskustelu Etelä-Karjalaan ja Parikkalaan 2020 suunnitellun ja koronan vuoksi perutun matkakokouksen järjestämisestä vuonna 2021.

Neuvottelukunnan kokous 2/2021

18.8.2021, klo 15.00-17.47 Teams (kokoukseen kutsuttu sekä varsinaiset että varajäsenet)

Timo Reinan ajankohtaiskatsaus ja projektikoordinaattori Jari Lindströmin puheenvuoro työllisyyden kuntakokeiluista:

- Kunnissa on paljon ns. suunnitelmavelkaa.
- Ns. sakkolista on ongelmallinen. Listalla on paljon osa-aikaisia työntekijöitä sekä henkilöitä, joiden paikka työkyvyn puolesta olisi sairauslomalla tai eläkkeellä.
- Lakiluonnos on vaikeasti ymmärrettävä (tulkintaongelmia sekä asiakkaiden että työntekijöiden osalta). Termi ”osatyökykyisyys” on terminä hankala, tulisi puhua mieluummin jäljellä olevasta työkyvystä.
- Yhteistyö on tärkeää tässäkin asiassa.

Maaseudun kehittäminen

- **Maaseudun INFRA- verkoston ajankohtaiset asiat:** Laajakaista maaseudun elinvoimainvestointina -infograafit löytyvät linkistä: <https://www.maaseutu.politiikka.fi/paatoksenteontueksi/tietoa/laajakaista>
- **Maatalouden lomituspalvelut:** Lomituspalvelujen kysyntä laskee kotieläintuottajien vähetessä. Mela pyrkii sopeutumaan muutokseen ja turvaamaan lomitustoimintaa ja hallinnon toimintakykyä lomituspalveluyksiköiden keskittämällä vuosien 2021-2022 aikana siten, että vuoden 2023 alussa maassa on 12 yksikköä nykyisten 38 sijaan.
- **Luonnon virkistyskäyttöstrategian laatiminen:** Kuntien roolin merkitys luonnon virkistyskäytössä on noussut esille sekä kyselyssä että työpajoissa.
- **Tiedoksi lausuntopyynnöt:**
 - Suomen CAP-suunnitelma EU:n tulevalle ohjelmakaudelle
 - Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2022-2029
- **Kuntamarkkinat 15.-16.9.2021 (verkossa)**

Neuvottelukunnan ajankohtaiset asiat

- Kunnan yhteisöveron muodostumisen voi tarkistaa verohallinnolta.
- Vuoden kolmas kokous pidetään, pandemiatilanteen salliessa, retkikokouksena 25.-26.11.2021 Länsi-Suomessa. Etelä-Karjalaan suunniteltu kokousmatka pidetään edelleen suunnitelmassa. *Huom! Matkakokous jouduttiin perumaan pahentuneen koronatilanteen vuoksi.*

Neuvottelukunnan kokous 3/2021

25.11.2021, klo 10.00-13.07, Teams

Timo Reinan ajankohtaiskatsaus ja keskustelu:

- Sote-uudistuksen valmistelu etenee vauhdilla. On tärkeää tuoda valmisteluun sekä oman kunnan että laajemman alueen näkökulmia siihen, että hyvinvointipalvelut toteutuvat yhdenvertaisesti ja ovat saatavissa ja saavutettavissa koko alueella.
- Mitä tapahtuu, jos hyvinvointialue ei ole valmiina aikataulun mukaan? Ministeri Kiuru Lahdessa: ” Jos kaikki alueet ei ole valmiina, sote-uudistusta ei tule”. Oletus on, että uudistus toteutuu - mm. laki on jo voimassa.
- Kainuussa uudistuksen valmistelussa on etuna se, että Kainuun sote on toiminut jo pitkään ja vain pelastustoimen siirtyminen on uusi asia.
- Palkkaharmonisointi ja siihen liittyvät kysymykset: Onko valtiontukea saatavissa palkkaharmonisointiin uudistuksen yhteydessä? Entä tilanteessa, missä palkkojen harmonisointi on tehty jo aiemmin?
- Kuntaliiton lausunnosta kaavoitus- ja rakennuslakiluonnoksesta on ollut hyödyllinen. Todettiin, että ko. lakiuudistus ei saa tuoda lisää byrokratiaa.

Puheenvuorot Kaustisen seutukunnan yhteistyöstä ja hanketoiminnasta

- Kokousmatkan sijaan kuultiin Kaustisen seutukunnan puheenvuorot etänä: Petri Jylhä (yleisesittely), Timo Pärkkä (Kasvuohjelma) sekä Tytti Pohjola ja Kirsi Ojanen (Kaikuma- ja Etätyö-hankkeet).
- TE24: 20 000 henkilön työvoimavaatimus edellyttäisi seutukunnassa maakuntarajojen ylittämistä. On tärkeää, että joustavat toimintamallit säilyvät. Kaustisen mallia TE-palveluiden organisoinnista olisi hyvä benchmarkata.
- Alueella on valokuitua n. 1100 km ja tavoitteena on löytää langattomia ratkaisuja verkon loppupäähän.
- Kuntien maksuosuuksien jyvittäminen kuntien kesken yhteishankkeissa: Lähtökohtana on, että hankkeet palvelevat kaikkia kuntia, vaikka välillä joku kenties hyötyy muita enemmän ja lyhyet etäisyydet mahdollistavat yhteisiä hyötyjä. Joissain hankkeissa maksuosuus jyvitetään mukana olevien yritysten määrän mukaan.

Maaseudun kehittäminen

- MRL-uudistuksen lausuntokierros on käynnissä 7.12.2021 saakka. KL:n lausunto ja tietoa uudistuksesta löytyy Kuntaliiton verkkosivuilta.
- Postilain uudistus ja siihen liittyvä NVa jakelutuesta on lausunnolla.

Neuvottelukunnan ajankohtaiset asiat

- Keskustelua toisen asteen koulukyytien järjestämisestä ja valvonnasta.
- Kuntaliiton valtuuskunta asettaa pienten kuntien neuvottelukunnan 17.2.2022 pidettävässä kokouksessa.

Maaseudun kehittäminen ja edunvalvonta

Erityisasiantuntija Taina Väre on osallistunut vuoden aikana valtakunnallisiin työryhmiin, joissa on käsitelty pieniä kuntia ja maaseutua koskevia asioita. Tärkeimmät työryhmät ovat olleet Maaseutupolitiikan neuvosto (MANE) ja sihteeristö, Saaristoasiainneuvottelukunta, Manner-Suomen maaseutuohjelman seurantakomitea, Maaseutuverkoston ohjausryhmä sekä MMM:n maaseudun kehittämisen työryhmään (EU-ohjelmakauden 2021-2027 valmistelu). Väre on toiminut myös Maaseudun INFRA-verkoston puheenjohtajana ja asiantuntijana (toiminta päättyi 3/2021).

Kuntaliiton ruotsinkielinen neuvottelukunta

Toimintakertomus 2021

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan muodostavat puheenjohtaja ja 15 jäsentä. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Vähintään yhden jäsenen tulee edustaa Ahvenanmaan kuntia. Vuonna 2021 ruotsinkielisen neuvottelukunnan puheenjohtajana on toiminut kansanedustaja Mikko Ollikainen (RKP). Neuvottelukunnan sihteerinä on toiminut ruotsinkielisten asioiden yksikön kehittämisspällikkö Linda Grönqvist. Neuvottelukunta kokoontui neljä kertaa vuonna 2021.

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan tehtävät

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan tehtävänä on myötävaikuttaa siihen, että ruotsin- ja kaksikieliset kunnat saavat tarvitsemansa palvelut. Neuvottelukunta voi myös pyynnöstä antaa lausuntoja Kuntaliiton päättävälle elimille ruotsin- ja kaksikielisiä kuntia koskevissa asioissa. Lisäksi neuvottelukunnan tehtävänä on seurata Kuntaliiton ruotsinkielistä toimintaa.

Toiminta 2021

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan jäsenet ovat Kuntaliiton ja ulkopuolisten asiantuntijoiden avustuksella käsitelleet asioita, jotka koskevat kuntien toimintaan liittyviä kielikysymyksiä. Toiminta on keskittynyt lakisäätöihin kielellisiin oikeuksiin ja kuntien mahdollisuuksiin vahvistaa näitä oikeuksia toiminnassaan. Ruotsinkielinen neuvottelukunta on vuoden 2021 aikana käsitellyt muun muassa käynnissä olevaa TE-palvelut 2024 -uudistusta sekä maankäyttö- ja rakennuslain uudistamista. Ruotsinkielinen neuvottelukunta on myös keskustellut ja kertonut näkemyksensä Kuntaliiton kaksikielisyyteen liittyvistä kysymyksistä. Ulf Stenman aloitti ruotsinkielisten asioiden yksikön johtajana keväällä 2021. Ruotsin kielen turvaaminen kaksikielisisten hyvinvointialueiden toiminnassa on edennyt vuoden aikana. Kuntien ja järjestöjen välinen yhteistyö on käynnistynyt. Neuvottelukunta on ollut edelläkävijä kuntien ja kolmannen sekä neljännen sektorin välisessä yhteistyössä.

Kommuntorget Magasin -lehti siirtyi vuonna 2021 Kuntaliiton tytäryhtiöön KL-Kustannukseen. Lisäksi sovittiin Kuntaliiton ruotsinkielisen koulutuksen siirtämisestä tytäryhtiöön FCG:hen. Siirto toteutui vuoden 2022 alussa. Neuvottelukunta on suhtautunut kriittisesti molempiin siirtoihin, koska se on huolissaan siitä, että Kuntaliiton jäsenten jatkossa saama ruotsinkielinen palvelu heikkenee.